

Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok
7374	3850	3524	-105
7258	3821	3437	-229
7199	3783	3416	-288
7184	3783	3401	-515
7149	3762	3387	-515
7090	3732	3358	-397
7014	3693	3321	-473
6972	3662	3310	-515

ŽELIEZOVSKÝ SPRAVODAJCA

93701@poBox.sk

Mestské noviny
február, 2/2020, XXI. ročník

cena: 0,35 eur

Kým koncom roka 2000 tu žilo 7487 ľudí, na konci roka 2017 to bolo už len 6876, koncom roka 2018 len 6798 a k 31. decembru minulého roka len 6767... Ak by sme zobrali do úvahy len tento trend, mohli by sme počítať s tým, že do konca storočia, čiže obdobia, kedy práve narodené deti budú seniormi na súčasné pomery v značne pokročilom veku, padne počet obyvateľov Želiezovciak takmer na polovicu.

(Viac na 4. a 5. str.)

Rastúci záujem o jasle

„...Dobrou správou je, že naša inštitúcia má kapacitu pre 15 detí, čiže miesta máme dosť. I keď jasle Mózeskosár prevádzkuje reformovaná cirkev, nemalo by to rodičov odrádzať, radi privítame každé dieťa,“ povedal želiezovský farár.

6

V meste sa vysadí 464 stromov

„...Pozdĺž cyklotrasy sa vysadí 57, na samote 193, pri svodovskom cintoríne 97, na Schubertovej ulici pri cyklotrase 16 a na Gaštanovej aleji 101 stromov.“

7

Investície za takmer 3,8 mil. eur

Medzi aktuálne najväčšie aktivity mesta patrí budovanie cyklotrasy za 1,24 mil. eur, ktoré vstupuje do finálnej fázy. (foto: ik)

Tohtoročný rozpočet počíta s investičnými aktivitami za 3,8 mil. eur. To je viac, ako sa plánovalo v minulom roku, keď boli rozpočtované investičné akcie za vyše 3 miliónov eur. I keď realita nemohla plne korešpondovať s predsavzatiami a niektoré zámery sa neuskutočnili, vlaňajší rok bol z pohľadu investičných činností aktívny. Ak vyjde väčšina z plánovaných aktivít v tomto roku, bude to ešte o niečo lepšie.

Investičné aktivity budú z najväčšej časti financované z projektových zdrojov a štátneho rozpočtu. Z tohto zdroja bude k dispozícii 2,58 mil. eur. Z úveru majú byť financované investície za 760 tis. eur, z rezervného fondu za 390 tis. eur a z príjmov z predaja majetku za vyše 52 tis. eur.

Najvýznamnejšími investíciami tohto roka z pohľadu nákladov sú projekty, ktoré boli začaté ešte v minulom roku, a to budovanie cyklotrasy (1,24 mil eur) a rekonštrukcia telocvične T18 (975 tis. eur). Významným bude aj projekt zachovania biodiverzity, zahŕňajúci výstavbu zelenej infraštruktúry – výsadbu stromov a kríkov v rôznych častiach mesta za 390 tis. eur. Prístavba a rekonštrukcia budovy materskej školy v Mikule sa mala realizovať už v minulom roku, z dôvodu opakovania verejného obstarávania sa však presúva na rok 2020, kedy bude realizovaný sčasti z projektových zdrojov a sčasti využitím rezervného fondu mesta s celkovým rozpočtom 344 tis. eur. Z vlastných prostriedkov mesta, presnejšie

→3

Žien viac, ale vlni chlapi v prevahe

V predminulom roku sa podľa štatistík evidencie obyvateľstva Mestského úradu v Želiezovciach narodilo 57 Želiezovčanov. Počet obyvateľov ku koncu roka 2018 dosiahol 6798, čo oproti predchádzajúcemu roku bol zaznamenaný pokles o 78 osôb. Zo 6798 obyvateľov boli v celkom značnej prevahe ženy, ktorých bolo 3585, kým mužov len 3213. Je zaujímavé, že ostatné roky nezodpovedajú vývoju pomeru pohlaví, pretože sa narodilo oveľa viac chlapcov ako dievčat.

Čo sa týka pomenovania novorodencov, na základe krstných mien minulého roka nie je možné označiť jednoznačne najobľúbenejšie meno, resp. výskyt niektorého krstného mena nebol výrazne častejší ako ostatné. Ak by sme predsa chceli označiť najobľúbenejšie želiezovské meno roku 2018, bolo by ním Gabriel, resp. Gábor, ktorý sa vyskytol trikrát. Po dvakrát sa vyskytovali mená ako Peter, Leo, Ema (resp. Emma), Mia, Karin a Dávid. Celkovo za minulý rok môžeme konštatovať, že v našom meste sú stále v prevahe tradičné mená, no relatívne často sa vyskytujú menej časté, exotické mená. Niekoľko príkladov takýchto, u nás menej frekventovaných mien: Levi, Damien, Áron, ale napríklad aj dievčenské meno Melek alebo chlapčenské meno Nathan.

Keďže deti sa priamo v Želiezovciach nerodia už takmer 15 rokov, odkedy v meste nie je nemocnica, prevažná väčšina želiezovských detí sa rodí v levickej pôrodnici. Tak to bolo aj v roku 2018, až na niekoľko výnimiek, kedy sa ako miesto narodenia najčastejšie uvádzajú Nové Zámky, ale Želiezovčania sa vlni rodili aj v Bratislave, Trenčíne, Brne alebo Grazi.

V minulom roku sa počet obyvateľov nášho mesta opäť znížil a naďalej prevláda výrazná prevaha žien nad mužmi. Zo 6767

→5

Dom kultúry novým miestom zasadnutí MsZ

Obvyklým miestom konania zasadnutí mestského zastupiteľstva je už roky obradná sieň (sobášna sála) MsÚ. Niektoré mimoriadne zasadnutia sa konali v zasadačke MsÚ a ustanovujúce zasadnutia vo veľkej sále Domu kultúry. Toto sa má zmeniť.

„Chcem, aby sa zasadnutia konali v Dome kultúry, ako to bolo kedysi. Nevieť presne kedy a prečo sa to zmenilo,“ povedal primátor mesta Ondrej Juhász a dodal: „Ten súčasný systém je pohodlný pre zamestnancov úradu, po novom to bude pohodlnejšie pre občanov a som presvedčený, že sa vďaka tomu zvýši ich účasť na zasadnutiach.“

V prospech Domu kultúry ako miesta konania zasadnutí MsZ hovorí aj jeho bezbariérovosť oproti obradnej sieni na 1. poschodí a tiež nedávno zakúpené ozvučenie, ktoré je schopné ozvučiť aj veľkú sálu, pričom hlas každého z účastníkov zasadnutia sníma osobitným mikrofónom.

(šh)

Na slovíčko s primátorom

fungovalo len pre deti a vôbec neriešilo dospelých. Je potrebné poskytovať aktivity aj pre nich, pričom dospelí by mali za ne platiť. Čo sa týka mládeže, všetky športoviská sú im dostupné zadarmo.

MŠK je však občianske združenie...

- Samosprávam zo zákona vyplýva povinnosť starať sa o kultúru i šport. A zvlášť, čo sa týka mládeže do 15 rokov. Preto je dôležitý ten vzťah medzi mestom a MŠK. Mesto dokáže určité činnosti podporovať formou dotácií, preto je dôležité, aby všetky finančné toky boli prehľadné, najmä tam, kde je toky zdrojov financovania.

Zmeny, ktoré sa dejú v Mestskom športovom klube majú za cieľ uviesť činnosť a postavenie tohto občianskeho združenia do súladu s legislatívou a sprehľadniť finančné toky. Vo verejnosti však rezonujú aj obavy, že keď sa všetko okolo MŠK dá do poriadku, nik už nebude hrať futbal. Jednoducho, dopadne to ako s Centrom voľného času, kde sa tiež sľubovalo, že všetko bude fungovať naďalej a potom sa ukázalo, že nie.

- Niektorí ľudia to tak vnímajú. Lenže o čo bol záujem, funguje naďalej. V poslednom období bol to len vnútorný boj o vzdelávacie poukazy. Niektoré činnosti fungovali duplicitne alebo neefektívne, bol napríklad krúžok, na ktorý chodili dve deti. A keď CVČ so 70-tisícovým rozpočtom zaniklo, rýchlo sa ukázalo, že školy ho vedľa zastúpia.

Všetky krúžky, ktoré fungovali v CVČ, sú teraz zastúpené na školách?

- Všetko funguje na základe dopytu, o čo je záujem, je dostupné naďalej, odstránili sme však duplicitu. Pri CVČ nám unikala podstata - centrum voľného času sa týka voľného času. A deti majú najviac voľného času počas prázdnin. Ale čo robiť, keď vtedy majú aj učitelia prázdniny? Oni tiež potrebujú čas na regeneráciu. A tak sme rozšírili letné programy, ktoré CVČ dokázalo poskytovať len obmedzene. Mnoho rodičov tento krok privítalo. Okrem toho, CVČ

Preto je potrebné transparentné fungovanie združenia, vzťahy medzi jeho členskou základňou a orgánmi a podobne. Toto všetko má na starosti jeho nové vedenie, ktorému sme ako mesto nápomocní aj s naším mestským právnikom.

Mesto preberá správcovstvo štadióna, inak všetko bude fungovať tak, ako doteraz.

Každá reorganizácia prináša so sebou aj obavy a negatívne reakcie. Dalo by sa im však predísť otvorenou komunikáciou.

- Na komunikáciu však treba najmenej dvoch. V tomto meste sa však veľa vecí rieši potichu, neverejne, niekomu za chrbtom. Často sa stáva, že tam, kde sa má udiť zmena, sú ľudia dotknutí, urazení, zaujmú nepriateľský postoj. A ďalší sa boja otvorene hovoriť. S kým sa dá vtedy komunikovať?

Na to, aby sa vyriešila nepriaznivá finančná situácia mesta, bolo potrebné vykonať aj efektívizáciu fungovania mestských zariadení, bez toho by sme sa nikam nepohli. Každý stav, ktorý pretrváva, pretrváva preto, lebo niekomu vyhovuje. A keď ten stav zmeníte, tak ten, ktorému vyhovoval, sa bude cítiť dotknutý. Ten, kto príde o príjem, nebude nadšený, to je pochopiteľné. A každým takým opatrením sa na jednej strane zníži finančné zaťaženie mesta, na druhej strane mi pribudnú nepriatelia. Tak to chodí.

Ďakujem za rozhovor.

Števo Hečko

Krátko

- Po dokončení rekonštrukcie strechy na budove Základnej školy s VJM medzi aktuálne najväčšie aktivity mesta patria cyklistické trasy, ktorých budovanie vstupuje do finálnej fázy, pre ich bezpečnosť je ešte potrebné dobudovať krajnice.

- Práce na budove MsÚ sú dokončené, ešte bude od zadného vchodu inštalovaná plošina pre vozíčkarov.

- V športovej hale T18 sa intenzívne pracuje. Po dokončení by mala okrem športových aktivít slúžiť aj ako priestor pre niektoré kultúrne podujatia, na ktoré nepostačuje kapacita veľkej sály Domu kultúry. Dokončenie sa očakáva v marci 2020.

- V rámci projektu Sanácia miest s nezákonne uloženým odpadom vo Svodove bol priestor medzi cintorínom a rímsko-katolíckym kostolom vyčistený, v prácach sa bude pokračovať, mala by tam vzniknúť oddychová zóna. Podobnou aktivitou je rekreačno-športový park medzi potokom Vrbovec a sídliskom, ktorý bol dokončený vlani.

- Jedným z najpálčivejších environmentálnych problémov je stav potoka Vrbovec, do ktorého sa obmedzil prítok z umelých zavlažovacích kanálov v Turej a Tekovských Lužanoch. Menším prítokom dochádza k obmedzeniu celého toku, čo môže mať v blízkej budúcnosti neblahé dôsledky na stromy v parku.

- K Vrbovcu sa čiastočne viaže aj úspešný projekt novej zelenej infraštruktúry, v súčasnosti prebieha proces výberu dodávateľa.

- Rekonštrukcia a prístavba k mikulskej MŠ je len otázkou času, prebieha nové výberové konanie. Úspešní sme boli v projekte prestavby budovy ZUŠ na MŠ a detské jasle, o možnostiach dofinancovania projektu by malo rokovať MsZ na svojom najbližšom zasadnutí.

- Plánované je aj zateplenie prevádzkovej budovy štadióna, podaný projekt zatiaľ nebol vyhodnotený.

- Podnikajú sa kroky aj k riešeniu dlhodobého problému mesta - dobudovania kanalizačnej siete. Projekt so žiadosťou o nenávratný finančný príspevok bol opätovne podaný v rámci novej výzvy pre sídla do 2000 obyvateľov.

- Jarné prázdniny v Nitrianskom kraji: vyučovanie do 14. februára 2020, prázdniny 17. až 21. februára, škola od 24. februára 2020

- Pre všetkých, ktorí sa ešte nerozhodli, ktorú stranu budú voľiť vo februárových voľbách, ale aj pre ostatných, môže byť dobrou pomôckou aktivita inštitútu INESS, ktorý porovnáva a boduje programy jednotlivých, z pohľadu zvoliteľnosti relevantných politických strán. Tematicky zamerané porovnania nájdeme na stránke www.iness.sk.

V januári sa začala výmena okien na bytovom dome DOS

Obyvatelia bytovky ju privítali, no niektorí sa na nás obrátili s ponosou: „Výmena okien bola potrebná a tešili sme sa, že sa začne, nevedeli sme sa dočkať. Ale čakali sme, že nám dajú vedieť, kedy. A tu zazvonili, že prišli vymeniť okná. A viete, človek by mal byť pripravený, mať odtiahnutý nábytok, aby sa tam zместili s rebrikom. Oni sa ponúkli, že odtiahnu nábytok, ale viete, človek si so svojimi vecami robí najradšej sám. Chápem, že sa

nedá každému nájomníkovi povedať, kedy presne príde jeho byt na rad, ale myslím si, že pri troche snahy sa dalo oznámiť niekoľko dní vopred, kedy začnú a potom už sa nejako dohodnúť, aby človek nemusel sedieť doma tri dni alebo týždeň.“

Vedúci oddelenia správy mestského majetku Peter Haris: „Začiatok procesu výmeny okien v bytovke bol naozaj náhly, nebolo ľahké sa dohodnúť s obyvateľmi, ktorým bytom začať a

ktorým pokračovať a tak to niektorým obyvateľom prišlo náhle. Svoju úlohu zohrala aj nevedomosť obyvateľov, čo taká výmena okien znamená, aký veľký priestor pri okne je potrebné vytvoriť, ako dlho celý proces trvá. V budúcnosti sa v podobných

Investície za takmer 3,8 mil. eur

I→

z rezervného fondu má byť financovaná rekonštrukcia mestských komunikácií, na ktorú je vyčlenených 100 tis. eur. Z úverových

zdrojov sa má realizovať prístavba k ZŠ s VJM za 115 tis. eur, rekonštrukcia prístupovej cesty vo dvore domu služieb za 85 tis. eur, pokračovanie

rekonštrukcie námestia za 75 tis. eur, rekonštrukcia mestských toaliet na Mierovej ulici za 40 tis. eur a úprava nádvorja MsÚ v hodnote 30 tis. eur. (ik)

Program	Akcia	Suma celkom	kód zdroja					
			46	43	41	52	111	
1 pôdohospodárstvo	Nákup pozemkov							
	Spolu za program 1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Životné prostredie	Výstavba urmovej sleny	12 000,00	12 000,00					
	Cyklotrasy	1 241 307,56	62 540,38					1 178 767,18
	Nákup fekálneho vozidla	46 000,00				46 000,00		
	Projekt zachovania biodiverzity	390 860,00		19 543,00				371 317,00
	Spolu za program 2	1 690 167,56	74 540,38	19 543,00	0,00	46 000,00	1 650 084,18	
3 Výstavba	PD cesta a parkoviská	0,00						
	PD kúpalisko	15 000,00				15 000,00		
	PD - zatiaľ bez určenia	50 000,00				50 000,00		
	PD kultúry dom	0,00						
		65 000,00	0,00	0,00	0,00	65 000,00	0,00	
	Geodetické práce							
	Inžinierska činnosť	26 291,90		26 291,90				
	Priprava rozvojových projektov							
		26 291,90	0,00	26 291,90	0,00	0,00	0,00	
	Rekonštrukcia pam. Izby Fr. Schuberta	20 000,00	20 000,00					
Zníženie energ. Náročnosti DOS	0,00							
	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Spolu za program 3	111 291,90	20 000,00	26 291,90	0,00	65 000,00	0,00	
4 Infraštruktúra	Rekonštrukcia námestia Sv. Jakuba	75 000,00				75 000,00		
	Budovanie infraštruktúry ul. Poštová	0,00						
	Rekonštrukcia cesty vo dvore domu služieb	85 000,00				85 000,00		
	Verejné osvetlenie	14 500,00	14 500,00					
	Rozšírenie technickej mapy mesta	2 500,00	2 500,00					
	Rekonštrukcia telocvične T18	974 981,77				280 500,00	694 481,77	
	Dobudovanie kúpaliska	0,00						
	Vianočné osvetlenie	1 000,00	1 000,00					
	Rekonštrukcie ciest	100 000,00	100 000,00					
		1 252 981,77	118 000,00	0,00	0,00	440 500,00	694 481,77	
Hospodárstvo	Riešenie energetickej náročnosti budovy MsÚ	0,00						
	Rekonštrukcia fontány pri KD	7 000,00		7 000,00				
	Rekonštrukcia mestských toaliet	40 000,00				40 000,00		
	Rekonštrukcia dvora MsÚ	30 000,00				30 000,00		
	Výmena okien KD Svodov	13 000,00				13 000,00		
		90 000,00	0,00	7 000,00	0,00	83 000,00	0,00	
8	Rekonštrukcia strechy ZŠ VJM	0,00						
	Prístavba MŠ Mikula	344 129,00	153 464,00				190 665,00	
	Účebne - projekt	166 877,96	13 153,36				153 724,60	
	Rekonštrukcia dvora ZŠ VJM	10 000,00				10 000,00		
	Prístavba ZŠ VJM	115 500,00				115 500,00		
	Rekonštrukcia toaliet v malej budove ZŠ Mierová	10 842,26	10 842,26					
	647 349,22	177 459,62	0,00	0,00	125 500,00	344 389,60		
	Spolu	3 791 790,45	390 000,00	52 834,90	0,00	760 000,00	2 588 955,55	

Je prestupný rok a zhodou okolností práve v deň, ktorý sa opakuje iba každé štyri roky, čiže 29. februára sa na Slovensku konajú voľby do Národnej rady SR. Aj keď sú mnohí z nás toho názoru, že politika je panské huncútstvo, z času na čas nastane akási prirodzená spravodlivosť a niektorí sa dostanú tam, kam sa svojim správaním usilovali a kam naozaj patria (schránka s názvom Odpad).

(foto: ik)

prípadoch budeme snažiť o intenzívnejšiu komunikáciu a s väčším predstihom.“

Výmena okien na bytovke DOS by mala byť ukončená do konca februára. (sh)

Katalóg knižnice sprístupnený na internete

Prehľadávanie kníh v stále aktuálnom fonde knižnice je od januára 2020 prístupné pre členov aj nečlenov knižnice priamo na internete. Mestská knižnica Želiezovce v rámci skvalitnenia a rozšírenia služieb sprístupňuje online katalóg Infogate, ktorý umožňuje čitateľom cez ich konto rezervovanie dokumentov, sledovanie svojich výpožičiek a samoobslužné predĺžovanie výpožičnej lehoty v akomkoľvek časovom okamihu.

Práca s online katalógom je jednoduchá! Vyhľadávanie určitej položky v katalógu je prístupné všetkým užívateľom. Stačí zadať do automatického formulára niektorý z údajov o hľadanej položke, či už názov konkrétnej knihy, autora, kľúčových slov alebo ďalších parametrov. Online katalóg Vám ponúkne vyhľadané možnosti a tak sa hneď dozviete, či sa Vami žiadaný dokument nachádza vo fonde knižnice aj s informáciou, či je práve požičaný alebo je Vám k dispozícii. Online katalóg MsK Želiezovce je priamo dostupný z webovej stránky knižnice: <http://www.kniznicazeliezovce.wordpress.sk> pod názvom InfoGate – katalóg kníh. Touto novou službou sa knižnica posúva o krok bližšie k čitateľom i širokej verejnosti.

Knižnica aj naďalej poskytuje službu kopírovania, tlače a skenovania dokumentov, vyhlasovania v mestskom rozhlase. Akékoľvek ďalšie informácie radi poskytneme na telefónnych číslach: 0905 712 839, 036/771 1000.

MsK

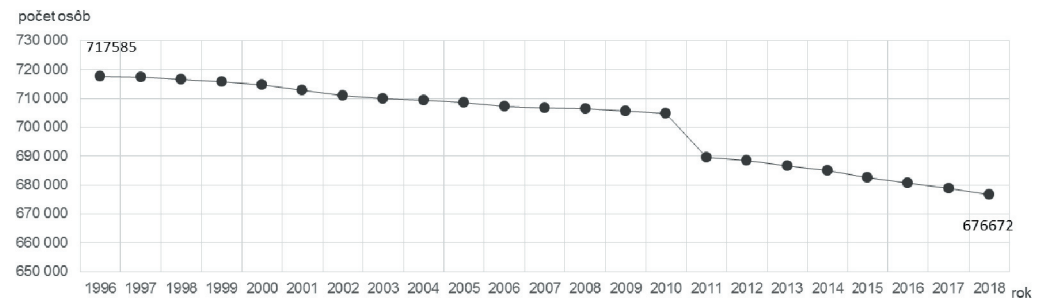
Pohľad na demografické ukazovatele Nitrianskeho kraja

Počet obyvateľov Nitrianskeho kraja dlhodobo klesá

Nitriansky kraj mal ku koncu roka 2018 spolu 676 672 obyvateľov, v priebehu roka sa počet jeho obyvateľov znížil o 2 020 osôb. Na 1 000 žien pripadlo 949 mužov, teda počet žien mierne prevyšoval (347 194 žien).

Tak ako v niekoľkých predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2018 bol v kraji zaznamenaný prirodzený úbytok obyvateľstva (-1 722 osôb). Zomrelo viac ľudí, ako sa narodilo detí. Podobne migrácia má negatívny vplyv na vývoj počtu obyvateľov kraja – dosahuje zápornú hodnotu (-298 osôb), pretože z kraja sa odsťahovalo 3 795 ľudí a naopak na územie kraja sa prisťahovalo len 3 497 ľudí.

Vývoj počtu obyvateľov Nitrianskeho kraja k 31.12. (zdroj údajov ŠÚ SR)

„Počet obyvateľov Nitrianskeho kraja klesá a v priebehu posledných 10 rokov sa početnosť obyvateľstva znížila o takmer 30 tisíc obyvateľov,“ uviedla riaditeľka pracoviska ŠÚ SR v Nitre Renáta Dušová.

Nitriansky kraj je tvorený 354 obcami, z ktorých má 15 štatút mesta. V mestách žilo 304 294 obyvateľov, čo tvorilo 45 % všetkých obyvateľov kraja. Pri rozlohe 6 344 km² pripadlo na 1 km² 107 obyvateľov.

Priemerný vek prvoroďáčiek sa naďalej zvyšuje

V priebehu roka 2018 sa v kraji narodilo 6 018 detí (živonarodení), čo bolo o 213 menej ako v roku 2017, z toho bolo 3 083 chlapcov a 2 935 dievčat. Priemerný vek ženy

pri narodení prvého dieťaťa bol 28,23 roka a oproti predchádzajúcemu roku sa zvýšil o 0,15 roka.

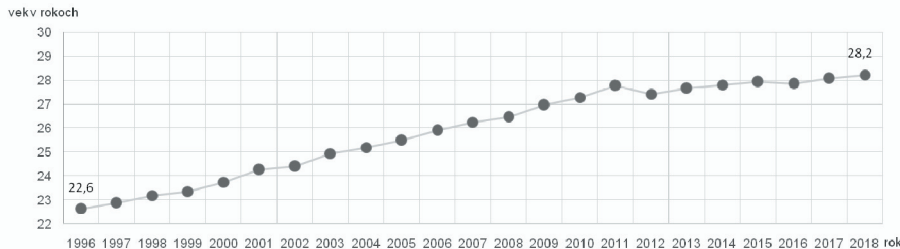
Najviac detí na tisíc obyvateľov sa živo

narodilo v okrese Nitra (10,60), najmenej v okrese Nové Zámky (7,76).

V štruktúre narodených detí podľa rodinného stavu (legitimity) sa medziročne znížil počet detí narodených v manželstve a dosiahol 3 281 detí (54,4 % z celkového počtu narodených detí v kraji).

V kraji zomrelo 7 740 ľudí, čo predstavuje hrubú mieru úmrtnosti 11,43 osôb na tisíc obyvateľov. Najvyššia úmrtnosť zo siedmich okresov kraja bola zaznamenaná v okresoch Nové Zámky (12,26) a Komárno (12,08). Najnižšia v okresoch Nitra (10,46) a Topoľčany (10,76). Prirodzený prírastok ako výsledok reprodukcie obyvateľstva má dlhodobo klesajúcu tendenciu.

Priemerný vek živoroďičky - prvoroďičky v Nitrianskom kraji (zdroj údajov ŠÚ SR)

Priemerné manželstvo trvalo 15,6 roka

Z údajov Štatistického úradu SR vyplýva, že v roku 2017 bolo v Nitrianskom kraji uzavretých 3 684 manželstiev, čo je o 261 viac ako v predchádzajúcom roku. Hrubá miera sobášnosti (počet sobášov na 1 000 obyvateľov stredného stavu) dosiahla hodnotu 5,42 ‰ a vzrástla oproti roku 2016 o 0,4 bodu.

Sobášne správanie je možné najlepšie vyjadriť z počtu uzavretých manželstiev z pohľadu veku snúbencov. Naďalej pokračuje trend zvyšovania priemerného veku pri vstupe do manželstva, a to u mužov aj žien. V sledovanom roku dosiahol priemerný vek mužov pri sobáši 34,88 a u žien 31,87 rokov. Mimo manželstva sa živonarodilo 46,6 % detí.

Najviac sobášov na 1 000 obyvateľov bolo uzatvorených v okrese Topoľčany (5,79) a najmenej v okrese Šaľa (5,04). Pokiaľ ide o priemerný vek snúbencov pri sobáši, najvyšší priemerný vek žienichov bol evidovaný

v okrese Komárno (36,03 roka), naopak najnižší vek mali ženísi v okrese Nitra (34,23 roka). Nevesty dosiahli najvyšší vek v okrese Komárno (33,27 rokov) a najnižší v okrese Zlaté Moravce (31,15 roka).

Rozvod je zákonný spôsob zániku manželstva. V uplynulom roku bolo v kraji rozvedených 1 300 manželstiev, čo je o 29 menej ako v roku 2016. Hrubá miera rozvodovosti bola 1,91 ‰. Na 100 sobášov pripadlo 35,29 rozvodov a táto hodnota dlhodobo prekračuje priemer SR (30,72). Pri porovnaní okresov Nitrianskeho kraja najviac rozvodov na 100 sobášov bolo evidovaných v okrese Šaľa (44,11) a najmenej v okrese Zlaté Moravce (28,77).

Priemerná dĺžka trvania manželstva bola 15,6 roka. V roku 2017 bol priemerný vek mužov pri rozvode 43,8 a žien 40,9 rokov. Najčastejšou príčinou rozvratu manželstva tak na strane mužov aj na strane žien bola rozdielnosť pováh, názorov a záujmov

Počet obyvateľov rástol len v Nitrianskom okrese

Na konci roka 2018 boli najľudnatejšími okresmi kraja Nitra s vyše 161,4 tisíc obyvateľmi (medziročný prírastok 0,3 %) a Nové Zámky so 139,4 tisíc obyvateľmi (úbytok obyvateľstva medziročne o 0,5 %). V ďalších regiónoch kraja žilo v okrese Komárno 101 923 obyvateľov (úbytok 0,4 %), Levice 111 125 (úbytok 0,6 %), Šaľa 51 802 (úbytok 0,7 %), Topoľčany 70 316 (úbytok 0,4 %) a Zlaté Moravce 40 633 (úbytok 0,1 %). Vo všetkých okresných mestách bol zaznamenaný úbytok počtu obyvateľov oproti roku 2017. Najvyšší v Šali o 1,5 % a najnižší v Nitre o 0,5 %.

(54,3 %). U mužov boli časté ostatné príčiny (22,4 %), nevera (10,6 %) a alkoholizmus (5,4 %). U žien ostatné príčiny tvorili 23 %, súd nezistil zavinenie v 10,2 % prípadov a nevera sa preukázala v 7,8 % prípadov.

Eva Rakovská, ŠÚ SR, pracovisko Nitra

a mesta Želiezovce

Je nás už menej ako 6800. Alebo nie?

Niekedy pred piatimi rokmi, počas roka 2015 sa prepadol počet obyvateľov Želiezoviec cez psychologickú hranicu 7000. Negatívny trend znižovania počtu obyvateľov je zrejmy už niekoľko rokov, veď napríklad na začiatku tisícročia žilo v meste takmer 7500 ľudí. Po tomto období tu bol prírastok počtu obyvateľov zaznamenaný len v troch prípadoch, v rokoch 2001, 2004 a 2009, v ostatných rokoch obyvateľstva vždy ubúdalo. O vývoji počtu obyvateľov mesta informuje analytická časť strategického materiálu Komunitný plán sociálnych služieb mesta Želiezovce.

Kým koncom roka 2000 tu žilo 7487 ľudí, na konci roka 2017 to bolo už len 6876, koncom roka 2018 len 6798 a k 31. decembru minulého roka len 6767. Čiže vlni tu žilo o vyše 700 obyvateľov menej ako na prelome tisícročí. Ak by sme zobrali do úvahy len tento trend, mohli by sme počítať s tým, že do konca storočia, čiže obdobia, kedy práve narodené deti budú seniormi na súčasné pomery v značne pokročilom veku, padne počet obyvateľov Želiezoviec takmer na polovicu. Našťastie, nie je to také jednoduché, pretože tento vývoj ovplyvňujú rôzne okolnosti, ktoré môžu trendy obracať alebo naopak, zrýchľovať.

Zmenu počtu obyvateľov ovplyvňuje tak počet narodení a úmrtí, ako aj migrácia obyvateľstva. Kým prvý faktor je skôr závislý od globálnych faktorov, napr. ekonomickej a celkovej situácie v spoločnosti, migráciu, čiže počet prisťahovaných alebo odsťahovaných ovplyvňujú skôr lokálne faktory, napr. kvalita života či dostupnosť pracovných príležitostí. Žiaľ v oboch oblastiach máme zatiaľ negatívne saldo. Pozitívne javy uplynulých

rokov, ako napríklad nárast investícií do infraštruktúry, bývania, služieb, nárast počtu pracovných príležitostí a zlepšenie celkovej ekonomickej situácie obyvateľstva možno nepriaznivý trend spomalia alebo zastavia, na premietnutie týchto faktorov do vývoja počtu obyvateľov však bude treba ešte niekoľko rokov počkať.

Alebo možno aj nie. Ak vychádzame z reálneho, vyššie uvedeného predpokladu, že zmenu počtu obyvateľov mesta môžu ovplyvniť výlučne štyri faktory (počet narodení, úmrtí, prihlásených a odhlásených z trvalého pobytu) a porovnáme oficiálne údaje z počítačového systému mesta, odhalíme istú, nevysvetliteľnú divergenciu medzi výsledkom počítaným na základe týchto zmien a oficiálnym výsledným počtom obyvateľov. Oficiálny údaj hovorí o tom, že kým koncom roka 2018 žilo v Želiezovciach 6798 obyvateľov, o rok neskôr ich bolo o 31 menej, čiže 6767. Zároveň však výstup zo systému informuje aj o tom, že v minulom roku nastali vo všetkých štyroch ukazovateľoch pozitívne zmeny oproti predchádzajúcemu roku. O čo ide? Zvýšil sa počet narodených detí, bolo ich presne 60 (predtým 57). Zároveň sa znížil počet úmrtí z 90 v roku 2018 na 76 v roku 2019. Taktiež v oblasti migrácie obyvateľstva boli zaznamenané pozitívne zmeny: počet prisťahovaných sa zvýšil (98 oproti 81), počet odsťahovaných sa zase znížil (140 vs. 107 v roku 2019). Ak sa teda zvýšil počet novonarodených detí a ľudí, ktorí sa prisťahovali do mesta a naopak, znížil počet úmrtí a odsťahovaných, logicky by nás malo byť viac, a to o 67 osôb. Výstupné údaje z počítačového systému sa však pracovníkmi MsÚ ovplyvniť nedajú. To by na základe vyššie uvedených

	2018	2019	
narodenia	57	60	+3
úmrtia	90	76	+14
prisťahovaní	81	98	+17
odsťahovaní	140	107	+33
počet obyvateľov - oficiálny údaj	6798	6767	
počet obyvateľov - vypočítaný údaj		6865	

záverov znamenalo, že celkové zlepšenie ekonomickej situácie krajiny aj mesta sa už prejavuje v zmenách počtu obyvateľov mesta. Našťastie sčítanie obyvateľov je tu o rok, kedy sa po spracovaní údajov dozvieme presne, ako sme na tom.

Ladislav Levický

Žien viac, ale vlni chlapi v prevahe

I→

obyvateľov bolo 3572 žien a 3195 mužov. Zo 60 novorodencov však bolo, rovnako ako rok predtým, viac chlapcov, a to v pomere 32:28. Najčastejším mužským menom roka 2019 v Želiezovciach bol Dominik, ktorý sa vyskytol trikrát, ženským Sára s rovnakým počtom výskytov. Po dvakrát sa vyskytli mená Ema, Nina a Peter. Opäť prevládali tradičné mená, hoci mnohé z predtým najrozšírejších mien sa nevyskytli vôbec. V minulom roku tak napríklad žiadne zo želiezovských detí nebolo pomenované ako Jozef, Ján, Ladislav, Štefan ani Jana, Mária alebo Eva. Vlni skôr ojedinele, ale vyskytli sa aj menej frekventované mená, napríklad Amin alebo Zian. (ik)

Rok	Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok	Rok	Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok
stav k 31.12.2000	7487	3965	3522	*	stav k 31.12.2009	7374	3850	3524	-113
stav k 31.12.2001	7496	3970	3526	9	stav k 31.12.2010	7258	3821	3437	-229
stav k 31.12.2002	7485	3954	3531	-2	stav k 31.12.2011	7199	3783	3416	-288
stav k 31.12.2003	7473	3948	3525	-14	stav k 31.12.2012	7184	3783	3401	-303
stav k 31.12.2004	7481	3958	3523	-6	stav k 31.12.2013	7149	3762	3387	-338
stav k 31.12.2005	7399	3898	3501	-88	stav k 31.12.2014	7090	3732	3358	-397
stav k 31.12.2006	7397	3897	3500	-90	stav k 31.12.2015	7014	3693	3321	-473
stav k 31.12.2007	7375	3888	3487	-112	stav k 31.12.2016	6972	3662	3310	-515
stav k 31.12.2008	7362	3888	3474	-125	stav k 31.12.2017	6876	3617	3259	-611

O vývoji počtu obyvateľov mesta informuje analytická časť strategického materiálu Komunitný plán sociálnych služieb mesta Želiezovce

(zdroj: MsÚ)

Jasle a škôlka pod jednou strechou – dva projekty úspešné

Pred časom prezentované zámery mesta s objektom na Ul. L. Štúra, v ktorom v súčasnosti sídli ZUŠ F. Schuberta, sa posunuli o dva kroky bližšie k realizácii. Budova postavená v 80. rokoch minulého storočia, ktorá pôvodne slúžila ako materská škola až do roku 2004, bude možno opäť slúžiť svojmu pôvodnému účelu. Oficiálnym zámerom samosprávy je totiž premiestniť do tohto objektu materskú školu, sídliacu v súčasnosti na Ul. SNP 9 a zároveň tam zriadiť aj jasle. S týmto cieľom vypracoval mestský úrad dva projekty so žiadosťami o nenávratný finančný príspevok na oba zámery, ktoré boli podané začiatkom minulého roka. Začiatkom nového roka dostal MsÚ informáciu o tom, že obe žiadosti boli pozitívne posúdené a čiastočná rekonštrukcia objektu, financovaná z nenávratných príspevkov, sa bude môcť uskutočniť.

Jasle aj so zateplením

Projekt *Rekonštrukcia a prestavba budovy na objekt MŠ a jasli vrátane zníženia energetickej náročnosti budovy* je zameraný na vytvorenie detských jasli s kapacitou 15 detí. Medzi oprávnené aktivity projektu patrí zmena dispozičného riešenia časti budovy na ploche 232 m² rekonštrukciou, zníženie energetickej náročnosti tejto časti budovy zateplením, obstaranie interiérového vybavenia, vybudovanie detského ihriska a oplotenie areálu. V rámci rekonštrukcie sa uskutočnia búracie práce, osadenie novej podlahy a obkladov stien v interiéroch, vybudovanie nových priečok, sanity, sociálnych priestorov a výdajne jedál, novej vodoinštalácie, vzduchotechnického vybavenia a bezbariérového vstupu. Zateplením časti objektu má podľa projektu dôjsť k zníženiu ročnej spotreby energie o 12 tis. kWh za rok.

To, že jasle a materskú školu umiestnia do jedného areálu, je v súlade s koncepciou mesta o sústreďovaní predškolských a školských zariadení. Napokon, takýmto trendom sa uberajú aj zariadenia s výchovným a vyučovacím jazykom maďarským, kde budú v jednom areáli jasle, škôlka aj základná škola. V tomto prípade budú pod jednou strechou len prvé dve inštitúcie, od slovenskej ZŠ ich však bude deliť iba niekoľko metrov. *„Detské jasle a škôlka budú mať spoločný dvor. Mesto považuje za vhodné umiestnenie jasli a materskej školy do tesnej blízkosti. V praxi sa deti po nástupe do MŠ často dlhší čas nevedia adaptovať na nové prostredie, nových ľudí a podnety. Umiestnením jasli a škôlky do jedného objektu sa prostredie detí zmení minimálne,“* tvrdia autori projektu. Výška oprávnených výdavkov je 347 tis. eur, z toho spolučasť mesta predstavuje 17,3 tis. eur.

MŠ so zvýšenou kapacitou

Druhým projektom je *Rekonštrukcia a prestavba budovy na objekt materskej školy s oprávnenými výdavkami vo výške 307 tis. eur a spolufinancovaním mesta 15,35 tis. eur.* Zahŕňa čiastočnú rekonštrukciu objektu a výstavbu detského ihriska. *„Výsledkom projektu má byť zmena dispozičného riešenia budovy a vytvorenie piatich tried MŠ s kapacitou 106 detí. Oproti súčasnému stavu ide o zvýšenie kapacity o 10 miest. Z piatich tried budú štyri s celodennou, jedna s poldennou prevádzkou,“* hovorí o najväčšom prínose projektu pracovníčka MsÚ v Želiezovciach Gabriela Bieliková. Projekt rieši nové vstupy na terasy a kompletnú rekonštrukciu terás, vyhotovenie dlažieb

a zábradlí. Osadí sa nová sanita, vyhotoví sa nový bezbariérový vstup do budovy, nové sociálne priestory a výdajňa jedál. Prestavba sa bude týkať zmeny dispozície

priestorov tak, aby spĺňali požiadavky na 5 tried MŠ. *„Zvyšná časť stavebných prác ani zdravotnícka nie sú oprávnenými nákladmi a nebudú sa z prostriedkov projektu realizovať ani úpravy zvýšenia energetickej efektívnosti budovy, čiže zateplenie, oprava strechy, vykurovanie a elektroinštalácia,“* dodáva pracovníčka oddelenia výstavby, územného rozvoja a životného prostredia MsÚ.

Tieto náklady plánovalo mesto pôvodne financovať z tretieho projektu, zameraného na zvýšenie energetickej efektívnosti budovy, napriek avizam však výzva dodnes nebola vypísaná. Celkové náklady rekonštrukcie celého objektu boli vyčíslené na takmer 1,6 mil. eur. Časť z nich bude hrazená z rozpočtov dvoch projektov, a to spolu vo výške asi 650 tis. eur, zostávajúcich asi 980 tis. eur bude musieť mesto zabezpečiť z iných zdrojov. (ik)

Rastúci záujem o jasle

Pomaly, ale postupne predsa len narastá počet detí navštevujúcich železovské jasle Mózeskosár. Mohli sme sa o tom presvedčiť v polovici januára, keď miestne spoločenstvo reformovanej cirkvi, ktoré jasle prevádzkuje, zorganizovalo pre záujemcov z radov rodičov a verejnosti deň otvorených dverí. Na prezentačnom podujatí si účastníci mohli pozrieť obnovené a kvalitne vybavené priestory novovytvorených jasli. Presvedčili sa o tom, že o deti je postarané na vysokej úrovni

tak z odborného hľadiska, ako aj z pohľadu materiálne-technického vybavenia.

Jasle boli zriadené vďaka podpore maďarskej vlády v rámci programu rozvoja jasli a materských škôl v priestoroch, kde predtým pôsobilo Gymnázium J. A. Komenského s VJM. Po zvládnutí administratívnych povinností sa sem z Ulice SNP presťahuje aj MŠ Cimborá s VJM.

Jasle boli odovzdané začiatkom septembra a otvorené začiatkom decembra, informoval nás farár reformovanej cirkvi Tibor Révész. *„Naša inštitúcia očakáva deti vo veku 1 až 3 roky. V decembri ju navštevovalo jedno dieťa, od januára sa staráme o 3–4 deti a ďalší rodičia ohlásili svoj záujem: keď nastúpia do zamestnania, zapíšu k nám svoje dieťa. Počet detí narastá len pozvoľna, no záujem je neustály. Dobrou správou je, že naša inštitúcia má kapacitu pre 15 detí, čiže miesta máme dost. I keď jasle Mózeskosár prevádzkuje reformovaná cirkev, nemalo by to rodičov odrádzať, radi privítame každé*

dieťa,“ povedal železovský farár. Dôležité je poznamenať, že zápisy nie sú viazané k určitým dátumom ako v prípade materských škôl, záujemcovia sa kedykoľvek môžu rozhodnúť umiestniť svoje deti do jasli.

Železovský duchovný poznamenal, že pred otvorením zariadenia sa rozniesla mylná informácia o cenových reláciách starostlivosti o deti v jasliach, ktorá mohla zneistiť niektorých rodičov. *„Je pravdou, že mesačné náklady starostlivosti o dieťa v našom zariadení predstavujú 350 eur. Ak však rodič nastúpi do práce, má nárok na štátnu podporu. Jej výška je 280 eur, čiže vlastné náklady rodičov predstavujú iba 70 eur mesačne, čo je naozaj akceptovateľné. Táto suma, platená rodičmi, takmer presne zodpovedá mesačným nákladom na stravovanie dieťaťa.“* O štátnu podporu je možné požiadať na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny, s administratívnymi záležitosťami radi pomôžu prevádzkovatelia detských jasli. Bližšie informácie podá farár Tibor Révész na tel. čísle 0905 650 867. (ik)

Maďarský dom sa d'alej skrášľuje

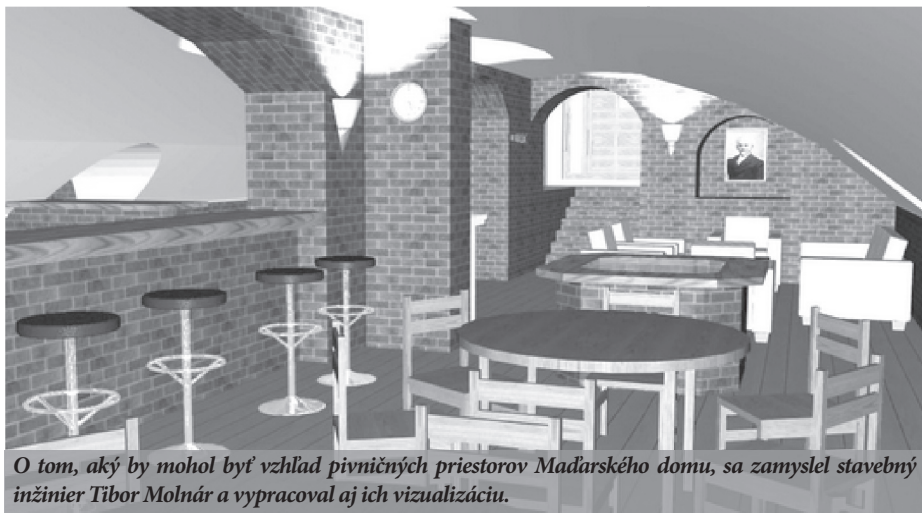
Želiezovské neziskové organizácie sídlia v tzv. Maďarskom alebo Sacherovom dome urobili vlni veľký krok k tomu, aby ich budova získala späť svoj niekdajší charakter z obdobia, keď ešte objekt slúžil ako panské sídlo. V roku 2019 totiž s veľkým elánom prebiehali rekonštrukčné práce, v rámci ktorých bola vytvorená aj pamätná izba Sacherovcov.

„Sacherov dom bol do roku 1945 v majetku rodiny Esterházyovcov a ich potomkov, patril medzi ústredné budovy želiezovského panstva a v poslednom období tu prebývali aj niektorí členovia kniežacej rodiny Auerspergovcov. Známý cukrár Franz Sacher tu býval dva roky a tu sa narodil aj jeho syn Eduard. Svoju panskú dôstojnosť, žiaľ, v časoch socializmu objekt úplne stratil. Celé grófske panstvo sa stalo súčasťou štátnych majetkov, v objekte sa vytvorili služobné byty a všetky odkazy na šľachtickú minulosť sa vytratili,“ oboznamuje nás historik Ákos Csonka, jeden z iniciátorov rekonštrukčných prác.

Základná organizácia Csemadoku kúpila budovu v roku 1990 v značne zlom technickom stave. Vďaka Nadácii Illyés a dobrovoľnej brigádnickej činnosti členstva bola obnovená do použiteľného stavu a boli vybudované aj základy (steny aj strecha) prístavby – súčasnej veľkej sály. Dynamika na jedno desaťročie upadla a až v roku 2009 sa členovia organizácie s novým elánom pustili opäť do práce, čoho výsledkom bolo dokončenie veľkej sály. V ostatnom desaťročí sa tam organizovalo množstvo podujatí, vzhľad budovy však má ešte ďaleko od niekdajšej slávy. Organizácie sídlia v objekte sa preto pred niekoľkými rokmi dohodli na spolupráci s cieľom dodať budove vznešený vzhľad, ktorý ju charakterizoval v starých časoch. Vlni bola odovzdaná pamätná izba Sacherovcov, čo bolo popri ďalšej rekonštrukcii prvou etapou tohto zámeru.

„V posledných rokoch sa tempo rekonštrukcie spomalilo, v roku 2019 sme však nabrali druhý dych a so stupňovaným nadšením sme sa pustili do práce. V rámci rekonštrukcie sme obnovili vykurovací systém budovy a na viacerých miestach rozvody vody a elektriny, dokončili sme terasu, slúžiacu aj ako javisko. Zrekonštruovali sme vstupnú miestnosť, vymenili sme vchodové dvere a zriadili sme pamätnú izbu Sacherovcov,“ povedal jeden z vedúcich komunitného centra Tibor Csenger.

„Dôležitým kritériom bola snaha o pripomínanie niekdajšieho vzhľadu budovy. Použili sme preto materiály, ktoré v tomto dome dominovali v skorších obdobiach. Javisko, schody a podlaha predsieni sú pokryté dlažbou z červeného vápenca z Tardosu. Podlaha v pamätnej izbe je z dubových mozaikových parkiet. Nové vchodové dvere sa vzhľadom podobajú na hviezdicový vzorový motív niekdajších dverí. Vedenie Hotela Sacher, s ktorým sme si vybudovali intenzívne vzťahy, nám ponúklo viac kusov nábytku a svietidiel, ktoré navodzujú v priestoroch

O tom, aký by mohol byť vzhľad pivničných priestorov Maďarského domu, sa zamyslel stavebný inžinier Tibor Molnár a vypracoval aj ich vizualizáciu.

prijemnú dobovú atmosféru,“ dodáva Ákos Csonka.

To všetko by sa nemohlo uskutočniť bez výraznej podpory sponzorov, tvrdí predseda MO Csemadoku Ondrej Sára. „Snažíme sa podávať čo najviac projektov, aby sme dokázali pokryť naše výdavky spojené s prácami. Úspešne sme realizovali projekty podporené Fondom Gáboru Bethlena, Nitrianskym samosprávnym krajom, mestom Želiezovce, Fondom pre podporu kultúry menším SR, ale podporilo nás aj Združenie Rákóczi a Fond ZsE. Sme veľmi vďační aj podnikateľom, ktorí tieto procesy podporili svojou prácou. Musím medzi nimi vyzdvihnúť Vojtecha Félixu st., Petra Félixu, Petra Melisku (Zugado, s.r.o), Milana Dobiáša, Mestský úrad

v Želiezovciach a Mira Office, s.r.o., bez pomoci ktorých by sme si neporadili.“

Pokračovanie bude nemenej ambiciózne. Veľkým cieľom nasledujúcej fázy obnovovacích prác a zároveň ďalšieho obdobia bude rekonštrukcia niekoľko sto ročnej pivnice pod budovou. Na tento cieľ už bola vypracovaná žiadosť o nenávratné financovanie z programu Interreg SK-HU, ktorá je práve v štádiu hodnotenia. Podľa plánov bude v pivničných priestoroch zriadené pohostinské zariadenie, ktoré okrem (časom) finančného prínosu bude mať pozitívny dopad aj z pohľadu rozvoja regiónu, keďže vďaka nemu sa celý objekt viditeľnejšie zapíše na turistickú mapu regiónu.

(tsák, ik)

V meste sa vysadí 464 stromov

V marci zaznamenáme výrubu vo viacerých častiach mesta. Nebudú však znamenať odklon od ekologického správania mesta, práve naopak, budú prvým krokom projektu, ktorý sa významne prispieva k návratu krajinného rázu viacerým lokalitám Želiezovci. Ako sme sa o tom už zmienili koncom minulého roka, v tomto roku sa uskutoční netradičný projekt, zameraný na budovanie zelenej infraštruktúry. Ako jeden z vôbec najrýchlejšie realizovaných projektov v histórii mesta od vypracovania po schválenie nenávratného financovania a začiatku aktivít sa začne už v marci 2020. „Projektom Zachovanie biodiverzity a vybudovanie novej zelenej infraštruktúry v meste Želiezovce si mesto kladie za cieľ vyriešiť problém zanikajúcej a neudržiavanej zelene a vegetácie najmä v extraviláne mesta. Bude sa aplikovať v piatich lokalitách: v okolí Samoty vo Svodove, pri svodovskom cintoríne, na Gaštanovej aleji, na hrádzi pri Hrone a na Schubertovej ulici. Na 130 104 m² pôdy bude mesto z nenávratného finančného príspevku projektu revitalizovať vegetáciu tak, aby dotknuté oblasti získali prírodný charakter,“

hovorí Gabriela Bieliková, pracovníčka MsÚ v Želiezovciach. Podľa referentky oddelenia výstavby, územného rozvoja a životného prostredia bude projekt trvať 10 mesiacov a prebehne v dvoch fázach: v nevegetačnom období, v priebehu marca bude prebiehať výrub drevín, následne sa uskutoční výsadba nových a potom ošetrovanie existujúcich stromov.

„V rámci aktivít projektu, na ktorý získalo mesto nenávratný finančný príspevok vo výške 371 317 eur, sa vyrúbe 61 stromov, bezpečnostným a výchovným rezom sa ošetrí 69 stromov, vysadí sa 464 stromov, 986 krovin a 2406 pôdopokryvných krovin v spomínaných 5 lokalitách. Pozdĺž cyklotrasy sa vysadí 57, na samote 193, pri svodovskom cintoríne 97, na Schubertovej ulici pri cyklotrase 16 a na Gaštanovej aleji 101 stromov. Práce sa začnú práve v tejto lokalite už v marci výrubom 17 kusov chorých pagaštanov konských. Vo všetkých týchto lokalitách majú k zelenej infraštruktúre pribudnúť aj lavičky, altánky, smetné koše a stojany na bicykle,“ informovala podrobnejšie o aktivitách projektu pracovníčka mesta. (ik)

Kedy je teda prestupný deň? 24. alebo 29. februára?

Rok 2020 je prestupný, čo znamená, že február má v tomto roku nie 28, ale 29 dní. V našich kalendároch môžeme spozorovať zaujímavé protiklady. Niektoré označujú za prestupný deň 24., iné 29. februára. Možno to znie prekvapivo, ale nie je možné to jednoznačne rozsudiv.

Pre pochopenie sa musíme vrátiť do starovekých rímskych čias. V r. 46 p. n. l. Julius Caesar, ktorý bol v jednej osobe veľkňazom, konzulom a diktátorom, cítil potrebu zreformovať kalendár a nastoliť opätovný poriadok, aby leto bolo naozaj v lete a zima v zime. Vypracovaním reformy kalendára poveril hvездára egyptského pôvodu Sosigenés, ktorý v prvom kroku zaviedol mimoriadny mesiac medzi novembrom a decembrom. Ten rok bol najdlhší v celej histórii kalendárov vôbec, trval 445 dní, ku svojmu koncu sa však navrátil poriadok: žatva opäť pripadla na stred leta. (Bol to annus confusionis, čiže rok zmätku.) Do budúcnosti nariadil, aby od toho času z každých štyroch rokov boli tri s 365, jeden s 366 dňami. Prestupný deň dal vložiť medzi 23. a 24. februára. Prvým mesiacom roka bol v tom čase ešte marec. (Latinsky sedem – septem, osem – octo, deväť – novem a desať – decem, čiže 7. mesiacom roka bol september, 8. október, 9. november a 10. december.) Prestupný mesiac bol teda posledným v roku – február. Prestupný rok je po latinsky annus bissextilis, čiže „rok dvakrát šiesteho dňa“. Čo tu však

hľadá „šiesty deň“? V Juliánskom kalendári zaviedli prestupný deň zdvojením šiesteho dňa, predchádzajúceho 1. marec. Tento deň je 24. februárom nášho kalendára. Ľudia s menom Matej, Matiaš si to aj zapamätali. V prestupnom roku teda Matej nepripadá na 24., ale na 25. februára. Preto sa tento jav nazýva „Matejovým skokom“. Čiže „dobře informovaní“ obyčajne vedia, že prestupný deň je 24. februára.

Ale majú pravdu? Žiaľ, nie všade! Pretože od roku 2000 je prestupným dňom v EÚ aj oficiálne 29. február. Čiže značná časť Európy, postavenej na rímskej kultúre, sa zriekla tradície. Je pravdou, že veľká časť Európy sa v XVI. storočí zriekla Juliánskeho

kalendára, ktorý sa od rovnodenností za ten čas odlišil o vyše týždeň a v roku 1582 (v Uhorsku 1587) prešla na Gregoriánsky kalendár. Avšak prax prestupných dní a rokov s malými odchýlkami zachovala. Dnes už každý vie, že prestupnými rokmi sú roky deliteľné číslom 4, ale nezaškodí si pripomenúť, že z rokov, deliteľných číslom 100, sú prestupnými rokmi len tie, ktoré sú zároveň deliteľné číslom 400. Čiže ako neboli prestupnými rokmi 1700, 1800, 1900, nebudú ani 2100, 2200, 2300. Gregoriánsky kalendár je oveľa presnejší ako Juliánsky, až v roku 3200 bude treba vynechať jeden celý deň. Vtedy február nebude mať 29, ani 28, ale iba 27 dní.

Géza Horváth

Mestské toalety pri trhovisku prechádzajú rekonštrukciou, v rámci ktorej budú vymenené rozvody vody, kúrenia, elektroinštalácie i kanalizačného odtoku. Inštalované budú automatické pisoáre a vytvorený bude aj priestor pre vozíčkarov. Práce by mali prebehnúť do konca februára. Počas rekonštrukcie, ktorá si vyžiada cca 40 000 eur, sú občanom k dispozícii mobilné toalety.

(foto: ik)

Kniha o histórii stolného tenisu v

„V 60. rokoch pracovníci ČSTV chodili na vidiek presvedčať obyvateľov obcí o užitočnosti športu a zakladania telovýchovných jednôt. Podobným spôsobom sa na dedinách založili aj stolnotenisové, atletické, volejbalové a hádzanárske oddiely. Vo viacerých dedinách boli popri inom najväčším problémom financie. Postupom času sa všetko podarilo vyriešiť. Potvrzuje to aj prípad želiezovských hádzanárov. V Želiezovciach hádzaná v rokoch 1954 – 1958 dosiahla svoj vrchol. Staršie dorastanky bojovali o majstra ČSR v Prešove, Olomouci a Bytči, kde obsadili dvakrát 4. miesto a raz piate. Pre finančné ťažkosti museli prestať s aktívnou činnosťou. Niekoľko nadšených chlapcov začalo rozvíjať tento šport a rozhodlo sa kráčať po stopách dorasteniek a tak založili oddiel pri TJ Zenit

– hádzanej mužov. Nemali lopty, kopačky, ihrisko. Potrebné veci si kúpili za vlastné, svojpomocne si vybudovali ihrisko. Hrali, ba čo viac, v zimných mesiacoch na tréning chodili do Čaty asi 10 km od Želiezoviec. Za týchto podmienok sa im podarilo prebojovať do majstrovstiev Západoslovenského kraja. Títo chlapci si zasluhujú veľkú pochvalu. Boli to: Éder, Majtán, Paulisz, Mészáros, K. Bota, Vydra, Modrovič, L. Božka, Koncsai, Kormosi, Proksa, Kršjak...“

Aj toto sa píše v knihe Rudolfa Székelyho *Môj tanec s bielou loptičkou*. O niekoľko strán ďalej čítame: „Stolný tenis sa hral aj v TJ Zenit Želiezovce. Herňu mali na slovenskej ZDŠ, kde oddiel viedol Ivan Herz. V organizácii oddielu pomáhali staršie žiačky Anna Vysoková a Anna Bartalská.“

Samozrejme, o Želiezovciach je v knihe zmienok viac a spomínajú sa aj známe mená: Helena Herzová, Róbert Ferda, Peter Kemencei, Alojz Hančin, Ladislav Horanský... Kniha je o histórii stolného tenisu a stolnotenisového diania v Leviciach a okolí. V

úvode sa píše o histórii tohto športu vo svete a v bývalom Československu a potom už hlavne v Leviciach a okolí, rok po roku.

Kniha nás z mnohých dôvodov zaujala a tak sme sa začali zaujímať aj o jej autora ako aj o okolnosti jej vzniku.

Želiezovský spravodajca

Mesačník mesta Želiezovce. Vydáva: Samospráva mesta Želiezovce, IČO: 00 307 696

Číslo registrácie: EV 3292/09, ISSN 1338 9327

Šéfredaktor: Ladislav Levický

Jazyková úprava: RNDr. Géza Horváth, Mgr. Štefan Hečko

Kontakt: Mestský úrad Želiezovce, SNP 2, tel. 036/772 11 70, e-mail: 93701@pobox.sk

Tlač: MsÚ Želiezovce

Názory uverejnené v novinách nemusia odzrkadľovať stanovisko redakcie.

Zselízi Hírmondó

Zselíz város havilapja. Kiadó: Zselíz Város Önkormányzata,

nyilvántartási szám: 00 307 696

Lapnyilvántartási szám: EV 3292/09, ISSN 1338-9327

Főszerkesztő: Levický László

Olvasószerkesztők: RNDr. Horváth Géza, Mgr. Štefan Hečko

Szerkesztőség: Zselízi Városi Hivatal, Szfn u. 2, tel. 036/772 11 70,

e-mail: 93701@pobox.sk

Nyomda: Zselízi Városi Hivatal

A lapban közölt vélemények nem feltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét.

* Šport *

Zmeny v želiezovskom futbale

Želiezovský futbal podľa mnohých prechádza v ostatnom období krízou. Družstvo dospelých, účinkujúce vo východnej skupine V. ligy západoslovenského regiónu, zimuje na 13. mieste. V jesennej časti dosiahlo štyri víťazstvá a pozbieralo za ne 12 bodov. Situáciu zhoršilo, že po ukončení jesennej časti vedenie klubu odstúpilo, a tak v zimnej

(foto: LV)

prestávke sa okolo klubu otvorilo množstvo ďalších otázok.

Začiatkom zimy odstupujúci predseda klubu Ladislav Sokol viedol činnosť Mestského športového klubu od r. 2009. „Keď som nastúpil do funkcie, takmer sme nemali ani lopty, teraz ich máme 130. Zaobstarali sme

si aj nové bránky, siete a ďalšie potrebné pomôcky. Družstvo dospelých v tomto období účinkovalo aj v IV. lige, jeden-dva roky sme pôsobili v oblastrných majstrovstvách, vo väčšine času sme však zbierali body v V. lige. Medzi fanúšikmi sa večne rozpráva najmä o tíme dospelých, máme však aj mládežnícke celky, dorastenci hrajú už 10 rokov v IV. lige a dve žiacke družstvá účinkujú v III. lige. 95 percent hráčov A družstva tvoria domáci odchovanci,“ informuje nás odchádzajúci predseda klubu. Počas doby pôsobenia bývalého predsedu zažil MŠK mnoho úspechov aj ťažkostí a Ladislav Sokol priznáva, že je unavený z problémov. „Veľa som futbalu obetoval, samozrejme, aj som mnoho dostával. Na zlé sa snažím zabudnúť, avšak spomínať na úspechy je príjemné. Žiaľ, často som pocítoval nedostatok podpory zvonka. Často sme nedokázali zabezpečiť predajcov lístkov alebo organizátorov, ja sám som často nebol iba predsedom klubu, ale aj vodičom autobusu, údržbárom, upratovačom. Vedenie mesta nám v mnohom pomohlo, a možno som zaujatý, ale čakal som ešte viac. Zostalo vo mne mnoho plánov, ktoré však už nebudem vedieť uskutočniť,“ poznamenáva

58-ročný podnikateľ.

Na aktuálne problémy zareagoval aj primátor Ondrej Juhász, ktorý zvolal niekoľko stretnutí s predstaviteľmi a členmi MŠK a ďalšími odborníkmi. Za želiezovský futbal cíti zodpovednosť nielen ako vedúci predstaviteľ mesta, ale aj ako aktívny športovec. „Dvakrát týždenne si zahrám s kamarátmi futbal, šport je mojou srdcovou záležitosťou a futbal podporujem podľa možností aj materiálne. Počas môjho 5-ročného pôsobenia mesto poskytlo pre potreby najobľúbenejšieho športu 270 tis. eur. Obnovili sme šatne, ďalšie miestnosti hlavnej budovy štadióna aj tribúny. Je pre mňa trochu nepochopiteľné, že počas piatich rokov ma nikto z vedenia klubu neoslovil, aby sme si pohovorili o problémoch.“

V polovici januára sa udalosti v MŠK pomaly dali do pohybu. Do čela klubu nastúpilo nové, sedemčlenné vedenie a vykonávaním funkcie predsedu MŠK bol poverený poslanec mestského zastupiteľstva Norbert Rák. „Hráčsky káder má v súčasnosti 17 členov. V rámci zimnej prípravy sa sústreďujeme na veľmi náročné kondičné tréningy a pred začiatkom majstrovskej súťaže chceme absolvovať aspoň 6 prípravných zápasov. Nový trénerský tandem Štefan Štuller – Peter Kokoška dostal za úlohu zabezpečiť bezproblémové udržanie sa v tejto súťaži,“ vyjadril sa novopečený predseda MŠK. (ág)

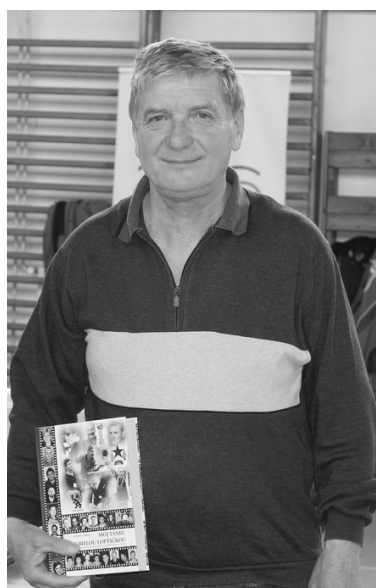
okrese

Rudolf Székely pochádza z Demandíc a ako spomína, v obci sa hrával najmä futbal. Ako osemročnému mu učarovala pingpongová loptička a ocitol sa v školskom stolnotenisevom krúžku. „Kružok viedli František Bratinka a Ludivít Balla a ja som tam začal ako 10-ročný. Zúčastňoval som sa obvodných stolnotenisevých turnajov a pokračoval som v tom aj počas stredoškolského štúdia v Komárne. Po absolvovaní ZVS som pracoval v Levitexe a keď som viackrát vyhral závodný turnaj, čoskoro som hrával okresnú a potom krajskú súťaž za ČH Levice. A neskôr som sám viedol stolnotenisevú oddiel.“

Ako ďaleko má aktívny športovec k napísaniu knihy o regionálnej histórii svojho športu alebo k písaniu všeobecne? Ako ktorý. Pre Rudolfa Székelyho to bolo

celkom prirodzené: „Vždy ma zaujímala história a čo sa týka písania, robil som to už ako školák, keď som písal články do Pohronia, Hlasu ľudu a podobne. A neskôr, keď som hrával za ČH a počúval som starších hráčov spomínať na minulosť oddielu a rozprávať zážitky, začalo sa vo mne prebúdať nadšenie a premýšľal som o písaní kroniky oddielu. Vtedy som začal od spoluhráčov zbierať fotografie, robiť si zápisky.“

Potom prišlo navštevovanie archívov v Rybníku, Leviciach, Šahách. Po niekoľkých rokoch zbierania materiálu a podľa poredadla „Slovo odletí, písmo ostáva“ rozhodol sa napísať knihu. Výsledkom je 720-stranová knižka s viac ako 800 okomentovanými fotografiami, ktorá zachytáva vývoj stolného tenisu. „Dlžil som to stolnému tenisu. Tento

šport mi pomohol pri rodine, zdraví i práci...“

Akokoľvek sa kniha môže zdať vyčerpávajúca a nabitá informáciami, keď prišla reč na autorove plány, Rudolf

Székely sa zdôveril, že by chcel detailnejšie spracovať históriu malých oddielov v obciach levického okresu...

Kniha *Môj tanec s bielou loptičkou* je presne takou knihou, akú by chcel mať každý, koho daná oblasť zaujíma: pomerne hrubá a ťažká (tvrdá väzba, kriedový papier, celková váha 1,8 kg), snažiaca sa bez mrhania priestorom a priniesť čitateľovi čo najviac informácií, ale aj množstvo zaujímavých fotografií. Oprávnené sa stretla s uznaním, a to nielen v kruhoch nadšencov stolného tenisu, pretože je cenným príspevkom k mapovaniu histórie regiónu.

(šh)

Knihu si môžete zakúpiť aj v redakcii Želiezovského spravodajcu.

SPOLOČNE za región

EGYÜTT a régióért!

22 MAGYAR KÖZÖSSÉGI ÖSSZEFOGÁS

17 Zachar Pál

18 Kiss Beáta

49 Bögi Pathó Melinda

50 Csenger Tibor

51 Cseri Zita

52 Csákvári Marian

115 Gasparik András

Parlamentari választások
Parlamentné vol'by

2020.
**FEB.
29.**

MAĎARSKÁ KOMUNITNÁ SPOLUPATRIČNOSŤ

Objednávateľ - Megrendelő: Magyar Közösségi Összefogás - Maďarská komunitná spolupatričnosť, Dunajské nábrežie 1165/12, 94505 Komárno, IČO: 52695514 | Dodávateľ - Kivitelező: Mesto Želiezovce, SNP 2, 937 01 Želiezovce, IČO: 00307696

Počítadlo stavu mestskej kasy

Položka	31. 12. 2016	31. 12. 2017	31. 12. 2018	31. 12. 2019	21. 1. 2020
Zostatky na bankových účtoch	885 326,42 €	966 229,13 €	873 143,11 €	1 255 039,21 €	867 364,00 €
Závazky voči dodávateľom	93 098,52 €	105 111,78 €	58 766,92 €	34 990,66 €	124 226,58 €
Dlhodobé investičné úvery	1 470 648,80 €	1 276 704,80 €	1 082 760,80 €	1 789 675,47 €	1 773 513,47 €
Zadlženosť na obyvateľa	210,66 €	185,37 €	159,28 €	264,47 €	-

Očná optika Optosan

Vám ponúka očné vyšetrenie v priestoroch našej optiky každý štvrtok od 9:00 do 14:00 hodiny.

Informovať, príp. objednať sa môžete na adrese SNP 40, Želiezovce alebo na tel. č. 036/771 20 09. Tešíme sa na Vašu návštevu.

Az Optosan optika

éresíti Önöket, hogy látásvizsgálatot végez csütörtökönként 9:00-tól 14:00 óráig.

Érdeklődni és időpontot kérni személyesen az Sznf u. 40 alatti címen, ill. a 036/771 20 09-es telefonszámon lehet.

(17-67)

Az osztályozott hulladék elszállításának ütemterve 2020-ban

Szódóról és Mikoláról: február 24-én, március 23-án, április 20-án, május 25-én, június 22-én, július 20-án, augusztus 24-én, szeptember 21-én, október 19-én, november 18-án és december 14-én.

A Kert, Hurban, Mező, Fr. Král, Orgona, Gorkij, Rövid, Csendes, Úttörő, Kossuth, Kherndl, Sacher, Patakparti, Füzfa, Iskola, Štúr, Jesenský, SNP /a zselízi rész/, Vásár és a Temető utcákból: február 25-én, március 24-én, április 21-én, május 26-án, június 23-án, július 21-én, augusztus 25-én, szeptember 22-én, október 20-án, november 19-én és december 15-én.

A Nálepka, Rózsa, Béke, Vasút, Hviezdoslav, Ady, Dózsa, Fučík, Schubert, Piac, Hársfa, Nefelejcs, Nyírfá, Akácfa, Tulipán, Nárcisz, Rozmaring, Új, Posta, Sládkovič, Jilemnický, Garam, Jókai, Ötvös utcákból és a Szoroskából: február 26-án, március 25-én, április 22-én, május 27-én, június 24-én, július 22-én, augusztus 26-án, szeptember 23-án, október 21-én, november 20-án és december 16-án.

Az üzletekből: február 27-én és 28-án, március 26-án és 27-én, április 23-án és 24-én, május 28-án és 29-én, június 25-én és 26-án, július 23-án és 24-én, augusztus 27-én és 28-án, szeptember 24-én és 25-én, október 22-én és 23-án, november 23-án és 24-én és december 17-én és 18-án.

Zselízi Városi Hivatal

Spomienka

To, že sa rana zahojí,
je len klamné zdanie.

V srdci zostala bolesť
a tiché spomínanie.

Dňa 25. 2. 2020 uplynie 6 rokov
od náhlej smrti, kedy nás navždy opustil
naš milovaný otec

Július Benček z Veľkého Dvora.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú
spomienku. *Manželka, synovia a dcéry s rodinami.*

(20-03)

Knižné novinky Mestskej knižnice (☎ 7711000):

Keleová-Vasilková, Táňa: Zrkadlo (Ikar 2019)

Helena s Vladom majú také... obyčajné manželstvo. Bez väčších konfliktov, ale aj bez potrebnej iskry. Žijú ako spolubývajúci. Našťastie majú dcéru, ktorá im nevedomky nastaví zrkadlo.

Dán, Dominik: Nevieš dňa, nevieš hodiny (Slovart 2019)

Pamätný deň na prelome tisícročí - Silvester 1999: náhrobný kameň postriekaný krvou, záhadný čerstvo vytesaný dátum úmrtia - zajtraší deň, prvý deň nového milénia. Na prvý pohľad hlúpy žart, no majiteľ hrobu prvú hodinu po polnoci naozaj zomrel. Muža strelili do chrbta spôsobom vylučujúcim samovraždu.

Futová, Gabriela: Detektív Očko a jeho príbehy (Allegro Plus 2019)

Komiks. Očko je štvrták, nosí okuliare a chcel by byť detektívom. Všíma si život okolo seba, zažíva veselé aj strašidelné príbehy. Má mnoho kamarátov a zvieratá mu spestrujú život. Rodičia sa s Očkom veru nenudia.

kniznicazeliezovce@gmail.com
kniznicazeliezovce.wordpress.com

Knihy sú z projektu *Knihy z čarovného mešca.*

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond na podporu umenia

A Városi Könyvtár könyvajánlata (☎ 7711000):

Updike, John: A farm (XXI Század, 2019)

John Updike regénye az emberi döntések sokféleségéről szól: milyen környezetet választunk magunknak és milyen stratégiákkal igyekszünk helytállni a mindennapokban. **Kóhalmi Zoltán: A férfi, aki megölte a férfit, aki megölt egy férfit (Helikon, 2019)**

Kóhalmi Zoltán, a magyar stand up egyik legjobbjának első könyve olyan, mintha egy örült posztmodern író állna neki egy norvég krimi megalkotásának, de közben féktelen humora nem hagyja, hogy a dolgok a rendes medrükben csordogáljanak.

Frankl, Viktor E.: Mégis mondj igent az életre! / Logoterápia dióhéjban (Europa, 2019)

Olvasók generációi számára nyújtott megrázó élményt Viktor Frankl memoárja, amelyben a náci haláltáborokban zajló mindennapi életről számol be.

Knihy sú z projektu *Knihy z čarovného mešca.*

Z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

u. fond na podporu umenia

Változások a zselízi futballban

Városunk labdarúgása sokak szerint rendkívül súlyos válságba került az utóbbi időben. A nyugat-szlovákiai V. liga keleti csoportjában szereplő felnőtt csapat a táblázat tizenharmadik helyén várja a tavaszi folytatást, ősszel négy győzelemmel

(foto: LV)

csak 12 pontot tudott szerezni. Ezt csak tetézte, hogy az őszi fordulók befejeztével a klubvezetés is benyújtotta lemondását, így a téli szünetben sok volt a megválaszolatlan kérdés a klub háza táján.

A tél elején leköszönő Sokol László 2009-től irányította a városi sportklub tevékenységét. „Amikor átvettem a vezetést, még labdánk is alig volt, jelenleg mintegy százharminc

lasztival rendelkezünk. Új kapukat, hálókat, valamint egyéb fontos eszközöket is beszereztünk. A felnőttek szerepeltek a IV. ligában is, egy-két évet a területi bajnokságban eltöltöttünk, de javarészt az ötödik vonalban gyűjtögetjük a pontokat. A szurkolók között mindig csak a felnőtt foci az örök téma, a korosztályos csapatokról alig van szó, holott az U19-esek immár tíz éve a IV. ligában, a két diákcsapat pedig a III. ligában szerepel. A felnőtt csapat kilencvenöt százalékát hazai játékosok alkotják” – tájékoztatott a távozó klubelnök.

Sikerekből és nehézségből is akadt ez idő alatt elég, és Sokol László nyíltan bevallja: belefáradt a gondokba. „Sokat áldoztam a focira, persze rengeteget kaptam is tőle. A rosszat igyekszem elfelejteni, a sikerekre azonban jólesik visszagondolni. Sajnos, gyakran éreztem a külső támogatás hiányát. Nem tudtunk jegyszedőket, rendezőket biztosítani, jómagam nemcsak klubelnök, hanem buszsofőr, karbantartó, takarító is voltam. A városvezetés sokat segített, és talán elfogult vagyok, de még többet vártam volna. Töméredek terv maradt meg bennem, amelyet

– sajnos – már nem tudok megvalósítani” – jegyezte meg az 58 esztendő vállalkozó.

Az aktuális gondokra Juhász András polgármester is reagált, a város vezetőjeként és aktív sportolóként is felelősséget érez a zselízi labdarúgás jövőjéért. „Hetente két alkalommal focizok barátaimmal, a sport a szívügyem, a labdarúgást a lehetőségekhez mérten anyagilag is támogatom. Öt éves tevékenységem alatt a város nem kevesebb, mint 270 ezer eurót fordított a legnépszerűbb sportágra. A sportpálya főépületében lévő öltözőket, a többi helyiséget és a lelátót teljes mértékben átépítettük és felújítottuk. Számomra kissé érthetetlen, hogy öt év alatt senki sem keresett meg a klubvezetésből, hogy elbeszélgessünk az esetleges gondokról.”

Január közepén lassan, csikorogva, de beindult a gépezet. Új személyekből álló héttagú vezetőség vette kezébe a helyi futball irányítását, a klubelnöki feladatok ellátásával Rák Norbert önkormányzati képviselőt bízták meg. „Pillanatnyilag tizenhét tagú a játékoskeretünk, a téli alapozás nagyon erős állóképességi edzésekre épül, és legalább hat felkészülési meccset szeretnénk lejátszani a bajnoki rajt előtt. A Štuller István—Peter Kokoška új edzőpárosnak az alsóházban kullogó felnőtt csapatunk gondmentes bennmaradásának a biztosítását szabtuk meg feladatként” – nyilatkozta lapunknak az új klubelnök. (ág)

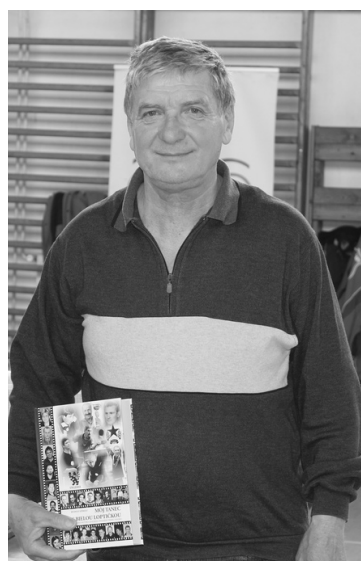
történetéről

A könyv több okból is felkeltette az érdeklődésünket, ezért utánanéztünk a szerzőnek és a könyv keletkezésének.

Székely Rudolf Deméndről származik, és mint említi, a faluban főleg focizott. Nyolcévesként varázsolta el a pingponglabda, és az iskolai asztalitenisz-csapatban találta magát. „A szakkört František Bratinka és Balla Lajos vezette, 10 éves voltam, amikor a csapatba kerültem. Részt vettem a területi asztalitenisz-tornákon, és folytattam a sportág üzését Komáromban is, a középiskolai tanulmányaim idején. A katonaság után a Levitexben dolgoztam, és – mivel többször is megnyertem az üzemi tornát –, nemsokára járási, majd kerületi szinten versenyeztem, lévai színekben. Később már magam vezettem az asztalitenisz szakosztályt.”

Milyen messze áll egy aktív sportoló attól, hogy könyvet írjon

sportága regionális történelméről, vagy úgy általában az írástól? Székely Rudolf számára ez természetes volt: „Mindig érdekelt a történelem, ami pedig az írást illeti, már iskolás koromban is írtam a Pohronie járási lapba, a Hlas ľudu-ba és hasonlóba. Később, amikor a lévai klubban játszottam, és hallottam az idősebb játékosokat a szakosztály múltjáról, az élményeikről beszélni, fellelkesültem és elgondolkodtam a szakosztály krónikájának megírásáról. Akkor kezdtem a játékosársaimtól fotókat gyűjteni, jegyzeteket írni.” Utána következtek a levéltárak Garamszőlősen, Léván, Ipolyságon. Többéves anyaggyűjtés után, »a szó elszáll, a betű megmarad« elvalapján elhatároztam, hogy megírom a könyvet. Az eredmény egy 720 oldalas könyv lett, több mint 800 fényképpel, amelyek

dokumentálják az asztalitenisz történetét. *Tartoztam ezzel a sportágnak. Ez a sport segítségemre volt nekem a családban, az egészségemben, a munkámban...* Bármennyire is úgy tűnik, hogy a könyv terjedős, tele

információkkal, amikor a szerző terveiről esett szó, Székely Rudolf bizalmasan közölte, hogy részletesebben is szeretné feldolgozni a járási kis szakosztályainak történetét...

A Táncm a kis fehér labdával című könyv pontosan olyan könyv, amelyet mindenki szeretne, akit az adott témakör érdekel: viszonylag vastag és nehéz (keménykötés, krétapapír, tömege 1,8 kg), igyekszik elkerülni a fölösleges szócséplést, de a lehető legtöbb információval szolgál az olvasónak és sok érdekes felvétellel is. A kiadványról nem véletlenül beszélnek elismerően az asztalitenisz kedvelői, hiszen a régiós sportágtörténet feltérképezésének értékes forrása. (sh)

A könyv szerkesztőségünkben is megvásárolható.

Mikor is van a szökőnap? Február 24-én vagy 29-én?

2020 szökőév, ami azt jelenti, hogy ebben az évben a február nem 28, hanem 29 napos. Érdekes kettőséget tapasztalhatók a naptárainkban. Van, ahol február 24-ét, másutt február 29-ét tüntetik fel szökőnapként. Kinek van igaza? Talán meglepő, de erre nem lehet egyértelmű választ adni.

Ennek megértéséhez vissza kell „lapoznunk” az ókori római időkbe. Kr. e. 46-ban *Julius Caesar*, aki egy személyben volt főpap, konzul és diktátor, szükségét érezte a naptárreformnak, hogy helyreálljon a rend: a nyár valóban nyáron, a tél pedig télen legyen. A naptárreform kidolgozásával az egyiptomi származású csillagászt, *Szoszigenészt* bízta meg, aki első lépésként november és december közé egy rendkívüli hónapot iktatott be. Ez lett a naptártörténet leghosszabb éve: 445 nappól állt, de az év végére helyreállt a rend: az aratás újra a nyár közepére esett. (Ez volt az *annus confusionis*, azaz a „zűrzavar éve”). A jövőre nézve úgy rendelkezett, hogy ezentúl minden négy év közül három 365 napos, egy pedig 366 napos legyen. A szökőnapot február 23. és 24. közé illesztette be. Akkor még az év első hónapja a március volt. (Latinul a hét *septem*, a nyolc *octo*, a kilenc *novem*, a tíz pedig *decem*. Ebben a rendszerben az év hetedik hónapja volt a szeptember, a nyolcadik az október, a kilencedik a november, a tizedik pedig a december.) A szökőhónap tehát az akkori év utolsó hónapja, a február volt. A szökőév latin neve *annus bissextilis*, azaz „a kétszer hatodik nap éve”. De hogy jön ide a „hatodik nap”? A Julianus-naptárban a szökőnapot a március első napját megelőző hatodik nap megduplázásával iktatták be. Ez a nap a mi naptárunk február 24-éje. A Mátyás, Géza, Edina, Ákos és Elemér névre keresztelték ezt meg is jegyezték. Szökőévben tehát Mátyás napja nem február 24-ére esik (esett), hanem 25-ére. Ezért is nevezik ezt a jelenséget „Mátyás ugrásának”. Tehát a „jól értesültek” általában tudni szokták, hogy a szökőnap február 24-én van.

De igazuk van-e? Sajnos nem mindenhol! Ugyanis a 2000. évtől az Európai Unióban hivatalosan is február 29. számít szökőnapnak. Tehát a római kultúrából született Európa jelentős része lemondott a hagyományról. Igaz, Európa nagy része már a XVI. században lecserélte az időközben a napéjegyenlőségektől több, mint egy héttel

eltérő Julianus-naptárt, és 1582-től (Magyarország 1587-től) áttért a Gergely-naptárra. Ám a szökőévek/szökőnapok beiktatásának szokását kis változtatással megtartotta. Ma már mindenki tudja, hogy a 4-gyel osztható évszámok jelzik a szökőéveket, de nem árt azt is tudatosítani, hogy a 100-zal osztható évszámok közül csak azok a szökőévek, amelyek egyúttal 400-zal is oszthatók. Tehát ahogy nem volt szökőév az 1700, 1800 és 1900, úgy a 2100, 2200, 2300 sem lesz az. A Gergely-naptár ezáltal jóval pontosabb lett, mint a Julianus-féle, csak 3200-ban kell majd egy teljes napot elhagyni. Akkor tehát február nem 29, nem 28, hanem csak 27 napos lesz. **Horváth Géza**

Legendák helyett valóság

Silány legendák, fényes valóság címmel január utolsó vasárnapján Franz Schubert életével és zselízi vonatkozásaival kapcsolatos élvezetes előadást hallgathattak meg az érdeklődők a zselízi Magyar Házban. Az előadó **Horváth Géza** nyugalmazott pedagógus, a *Franz Schubert Zselízen* című könyv szerzője volt, aki a hasonló rendezvényektől eltérően nem saját, csaknem két évtizeddel ezelőtt megjelent könyvét népszerűsítette, hanem egyéb mondandója mellett több, a témával kapcsolatos érdekes olvasmányt is bemutatott és ajánlott a nagy számban megjelent közönségnek. A reprodukált és élőben, a közösségi ház zongoráján előadott zenei szemléltetéssel gazdagon tarkított előadás fő célja a neves osztrák zeneszerzővel, zselízi tartózkodásával és alkotómunkájával kapcsolatos tévhitek eloszlatása, illetve a különböző forrásokból hitelesen bizonyítható események megismertetése volt. Ez a cél teljesült is, a hallgatóság előtt számos, sokak által valóságnak tartott legenda dőlt meg, és hangzott el sok új, hitelesnek minősíthető információ Schubert életéről. Az előadást követően Benyák József fotóiból készült prezentációt tekintettek meg e jelenlevők, amely által a zeneszerzővel kapcsolatos bécsi helyszíneket ismerték meg, majd Kepka Márk mutatta be az év végén nyílt Sacher-émlékszobát, valamint a *Fotók a kastélyból* című, általa összeállított kiállítást. **(ik)**

Könyv jelent meg járásunk asztaliteniszének

„A hatvanas években a csehszlovák testnevelés munkatársai járták a vidéket, hogy meggyőzzék a lakosokat a sport hasznosságáról, és megalapítsák a testnevelési egyesületeket. Ilyen módon alapították meg a falvakban az asztalitenisz-, az atlétikai, a röplabda- és a kézilabda-szakosztályokat. Több községben egyebek mellett az anyagiak okozták a legnagyobb problémát. Az idő múlásával sikerült mindent megoldani. Erről tanúskodik a zselízi kézilabdázók esete is. Zselízen a kézilabda az 1954–1958-as időszakban érte el a legnagyobb sikereket. Az ifjúsági lánycsapat harcolt a csehszlovák bajnoki címért Eperjesen, Olomoucban és Bytčán, kétszer negyedik, egy alkalommal pedig ötödik lettek. Anyagi gondok miatt abba kellett hagyniuk az aktív tevékenységet. Néhány lelkes fiú megkezdte a sportág fejlesztését,

hogy a lányok nyomdokaiba léphessen, és megalapították a TJ Zenit férfi kézilabda-csapatot. Nem voltak labdáik, tornacipőik, pályájuk. A szükséges dolgokat saját pénzükön vették meg, önrőből pályát építettek. Játsoztak, sőt a téli időszakban a 10 km-re levő Csatán edzettek. Ilyen körülmények között sikerült a Nyugat-szlovákiai kerület élvonalába kerülniük. Ezek a fiúk – Éder, Majtán, Paulisz, Mészáros, K. Botta, Vydra, Modrovič, L. Božka, Koncsal, Kormosi, Proksa, Kršjak... – dicséretet érdemelnek.” Ezeket a sorokat is olvashatjuk *Székely Rudolf Táncom a kis fehér labdával* című könyvében. Néhány oldallal odább a következőket olvashatjuk: „Asztaliteniszt játszottak a zselízi TJ Zenitben is. A játékerem a szlovák alapiskolában volt, ahol a szakosztályt Ivan Herz vezette. A szervezésben Anna Vyskoková és Anna Bartalská

diáklányok segítettek.” Természetesen, Zselízlől több említés is esik, ismert neveket is emlegetnek: Helena Herzová, Róbert Ferda, Peter Kemencei, Alojz Hančín, Ladislav Horanský... A könyv a lévai és a környékbeli

asztalitenisz történetéről szól. Bevezetőben a sportág világtörténelméről olvashatunk, majd a sportágnak a volt Csehszlovákiában betöltött szerepéről, utána kerülnek terítékre a lévai és környékbeli történések, évről évre. →

A piactéri nyilvános toalették felújításán esnek át. Ennek keretében kicserélik a csatorna-, víz-, fűtés- és villanyhálózatot, automatikus öblítéses piszoárokat szerelnek fel, valamint helyiséget alakítanak ki mozgássérültek számára. A munkák február végéig készülnek el. A kb. 40 ezer eurós beruházás idején mobil WC-k állnak rendelkezésre. **(fotó: ik)**

Tovább épül-szépül a Magyar Ház

A zselízi magyar civil szervezetek tavaly nagy lépést tettek annak érdekében, hogy az otthonukként szolgáló Magyar Ház visszanyerje egykori jellegét, amelyet még mint uradalmi lak viselt. 2019-ben ugyanis nagy lendülettel folytatódott az objektum felújítása, amelynek keretében Sacher-emlékszobát is kialakítottak.

„A Sacher-ház néven is ismert épület az Esterházy-család és leszármazottjai birtokában állt 1945-ig, a zselízi uradalom egyik központi épületének számított, és az utolsó időszakban az Auersperg hercegi család egyes tagjai is lakták. A neves cukrász, Franz Sacher két éven át ebben a házban élt, és fia, Eduard is itt látta meg a napvilágot. A rangos úri lak formájából a szocializmus beköszönésével sajnos nem sok pompa maradt. Az egész grófi uradalom az állami birtokok tulajdonába került, és a szolgálati lakásokká átalakított épület elvesztette minden nemesi vonatkozását” – ismertette Csonka Ákos történész, a munkák egyik kezdeményezője.

Az épületet a Csemadok zselízi alapszervezete 1990-ben, meglehetősen rossz állapotban vásárolta meg. Az Illyés Alapítványnak és a tagság önkéntes munkájának köszönhetően az épület megújult, használhatóvá vált, és egy közösségi nagyterem alapjainak (falainak, tetőszerkezetének) az építése is megkezdődött. A lendület aztán több mint egy évtizedre megtorpant, majd 2009-ben újabb lelkesedési hullám indult, amelynek eredményeként használhatóvá vált a nagyterem. Az utóbbi évtizedben rendezvények hosszú sora valósult meg az épületben, korábbi fényt, jellegét azonban még nem sikerült visszanyernie. Az elmúlt években ennek érdekében összefogtak az itt tevékenykedő szervezetek, célul tűzve ki annak a főiri pompának a visszaállítását, mely hajdan jellemezte az épületet. A tavalyi év végén átadott Sacher-emlékszoba kialakítása – az általános felújítás mellett – ennek a célkitűzésnek az első fázisába tartozott.

„Az elmúlt években picit lassult a felújítás tempója, de 2019-ben vettünk egy nagy levegőt, és fokozott lendülettel vetettük magunkat a munkába. Ennek keretében felújítottuk az épület fűtésrendszerét, több helyen a víz- és villanyvezetékeket, befejeztük a színpadként is funkcionáló teraszt. Felújítottuk az előhelyiségeket, kicseréltük a bejárati ajtót, és kialakítottuk a Sacher-emlékszobát” – mondta el Csenger Tibor, a ház egyik vezetője.

„Fontos szempontnak tartottuk, hogy törekedjünk a korabeli állapotok felidézésére. Ezért olyan anyagokat használtunk, melyek korábban is domináltak a házban. A színpad, a lépcsők és az előhelyiségek talaját tardosi vörösmész-kő lapokkal borítottuk. A Sacher-szobába tölgyfából készült mozaikparkettát választottunk. Az új bejárati ajtó mintázata hasonlít a korabeli ajtó csillagmotívumára. A Sacher Hotel vezetőségének – mellyel intenzív kapcsolatot alakítottunk ki – felajánlására pedig több

Hogy milyen is lenne a Magyar Ház pincéhelyisége a felújítást követően, azt Molnár Tibor helyi építőmérnök álmodta meg, és készített róla látványtervetek.

bútort és világítótestet is kaptunk, melyek ugyancsak nagyon kellemes korabeli hangulatot kölcsönöznek” – tette hozzá Csonka Ákos.

Mindez nem valósulhatott volna meg támogatók nélkül, állítja Sárai András, a Csemadok helyi szervezetének elnöke. „Igyekszünk minél többet pályázni, hogy a munkákat anyagilag fedezni tudjuk. Így pályáztunk sikerrel a Bethlen Gábor Alapkezelőhöz, Nyitra Megye Önkormányzatához, Zseliz városához és a Szlovák Kormány Kisebbségi Kulturális Alapjához, de díjazta erőfeszítéseinket a Rákóczi Szövetség és a ZSE Alapja is. Emellett nagy hálával tartozunk azoknak a vállalkozóknak is, akik munkájukkal segítették a folyamatokat. Ki kell emelni id.

Félix Béla, Félix Péter, Meliska Péter (Zugado Kft.), Dobiás Milan, a Zselízi Városi Hivatal és a Mira Office Kft. hathatós segítségét, nélkülük mindez nem jött volna létre.”

A folytatás nem kevésbé ambiciózus. A felújítás további fázisának és egyben az elkövetkező időszak egyik nagy célja az épület alatti, több száz éves pincéhelyiség felújítása. Erre a célra már pályázati anyag is készült az Interreg SK-HU program keretében, a pályázat jelenleg elbírálásra vár. A tervek szerint közösségi helyet alakítanának ki a pincében, amelynek – egyedi jellegéből adódóan – régiófejlesztési jelentősége is lenne, hiszen az egész objektum még láthatóbban felkerülne a térség idegenforgalmi térképére.

(**tsák, ik**)

464 fát ültetnek

Márciusban a város több részén fákat vágnak majd ki. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a város távolodna a környezetvédelem elvétől, ellenkezőleg, a tevékenység első fázisa lesz egy nagyszabású projektnak, amelynek köszönhetően Zseliz több területe természetesebb látványt nyújt majd. Ahogy már a tavalyi év végén is tájékoztattunk róla, a város idén egy viszonylag renthagyó pályázatot valósít meg, melynek lényege a zöldövezeti infrastruktúra bővítése. A város pályázati történelmében az egyik leggyorsabban megvalósuló projekt (a kérvény benyújtásától a jóváhagyásig és a munkák elvégzéséig számítva) tevékenységei már márciusban elkezdődnek.

„A Biodiverzitás megtartása és új zöldövezeti infrastruktúra építése Zseliz városban elnevezésű pályázat célja megfelelő válaszokat adni a zöldövezet és a vegetáció pusztulásának, illetve állagromlásának problémájára elsősorban a város külterületein. Öt helyszínen valósulnak meg beavatkozások: a szódói Samota-tónál, a szódói temető mellett, a Gesztenyefasoron, a Garam gátján, valamint a Schubert utcában a kerékpárút mellett a munkügyi hivataltól a hídig. Vissza nem térítendő támogatásból 130 104 négyzetméternyi területen újítjuk meg a növényzetet úgy, hogy

az érintett övezetek visszanyerjék természetesi jellegüket” – mutatta be a pályázatot Gabriela Bielíková, a városi hivatal dolgozója. A hivatal építési, területfejlesztési és környezetvédelmi osztályának munkatársa hozzátette, hogy a projekt 10 hónapig tart, és két fázisban valósul meg: a vegetációs időszak előtt, még márciusban a megjelölt fákat vágják ki, ezt követően pedig új fákat és bokrokat ültetnek, majd a leendő fák állagjavító kezelése valósul meg.

„A 371 317 eurós támogatást nyert pályázat tevékenységeinek keretében 61 fát vágunk ki, 69 fát résztesítünk biztonsági és nevelőmetszésben, 464 új fát, 986 bokrot és 2406 kuszóbokrot ültetünk ki az említett 5 területen A Garam melletti kerékpárút mentén 57, a Samota-tónál 193, a szódói temetőnél 97, a kerékpárút Schubert utcai szakasza mellett 16, a Gesztenyefasoron pedig 101 fát ültetünk ki. A munkák éppen ezen a helyszínen kezdődnek március folyamán 17 beteg vadgesztenyefa kivágásával. A zöldövezeti infrastruktúra mellett az összes helyszínen padokat, pihenőpavilonokat, szeméttárolókat és kerékpártartókat is felszerelünk” – tájékoztattott részletesebben a pályázatról a város illetékes alkalmazottja.

(**ik**)

Bölcsőde és óvoda egy tető alatt – két sikeres projekt

A város nemrégiben ismertette a Franz Schubert Művészeti Alapiskolának otthont adó L. Stúr utcai létesítménnyel kapcsolatos terveit, melyek pár lépéssel közelebb kerültek a megvalósításhoz. A múlt század nyolcvanas éveiben épült épület eredetileg óvodaként működött (2004-ig). Az önkormányzat hivatalosan is közzétett elképzelése szerint az épület a jövőben újra eredeti rendeltetésének megfelelően, óvodaként fog működni. Az Sznf utca 9. szám alatti óvodát szeretnék ide átköltöztetni, és a tervek szerint a létesítményben bölcsődét is létesítenek. Ezzel a céllal dolgozott ki a városi hivatal két pályázatot, és igényelt vissza nem térítendő támogatást még a múlt év elején. A városi hivatal 2020 elején kapott tájékoztatást arról, hogy mindkét pályázat támogatást nyert, amelyből elvégezhetik a létesítmény részleges felújítását.

Bölcsőde – szigeteléssel

Az épület felújítása és átépítése óvoda és bölcsőde céljaira, energiatakarékos épületként elnevezésű projekt 15 férőhelyes bölcsőde kialakításával számol. A projektben a jogosult tevékenységek között szerepel az épület 232 m²-es részének energiatakarékos felújítása szigeteléssel, belső építészeti megoldásokkal, valamint játszótér és kerítés építése. A felújítás keretében bontási munkálatokat végeznek, de sor kerül új padló lerakására, a belső falak burkolására, új helyiségek kialakítására, szociális helyiségek és ételkiadó létesítésére, új vízvezeték lefektetésére, légtechnikai rendszer telepítésére és akadálymentes bejárat építésére is. A létesítmény szigetelésével a projekt szerint évente 12 ezer kWh takarítható meg.

A bölcsőde és az óvoda egy fedél alá kerülése összhangban van az oktatási intézmények

központosításának városi koncepciójával. Ugyanilyen elgondolás alapján kerültek a magyar nevelési és tanítási nyelvű intézmények (a magyar bölcsőde, óvoda és alapiskola) egy épületegyüttesbe. A fent említett esetben csak két szlovák létesítmény kerül egy épületbe, ám a szlovák alapiskolától így is csupán pár méter választja el őket. „A bölcsődének és az óvodának közös udvara lesz. A város pozitívan tekint a bölcsőde és az óvoda közvetlen szomszédságba helyezésére. A gyakorlatban a gyerekek az óvodába lépéskor gyakran sokáig nem tudnak alkalmazkodni az új környezethez, emberekhez és körülményekhez. A bölcsőde és az óvoda egy létesítménybe helyezésével a gyermekek környezete minimálisan változik” – állítják a projekt kidolgozói. A jogosult kiadások elérik a 347 ezer eurót, ebből az a város hozzájárulása 17,3 ezer eurót tesz ki.

Óvoda – több férőhellyel

Az épület felújítása és átépítése óvoda céljaira projekt költségei 307 ezer eurót tesznek ki, mellette további 15,35 ezer euró önrészre van szükség. A költségekben a létesítmény részleges felújítása és egy játszótér megépítése szerepel. „A projekt eredményeképpen az épület átalakul, 5 óvodai osztály létesül 106 férőhellyel. A jelenlegi állapottal szemben 10 férőhellyel bővül a kapacitás. Az 5 osztályból 4 egész napos, egy pedig fél napos ellátást kínál majd” – tájékoztatta lapunkat Gabriela Bielíková, a Zselízi Városi Hivatal munkatársa a projekt legnagyobb hozadékáról. Az átépítés során új talajcsempét raknak le, korlátokat helyeznek

el a teraszokon, és új köntöst kapnak a bejárataik. Megújulnak a szociális helyiségek, ételkiadót létesítenek, és akadálymentesítik a bejáratot. Az átépítést úgy végzik el, hogy a

kialakított 5 osztály megfeleljen az óvodákkal szemben támasztott követelményeknek. „A felsoroltakon kívüli építési munkák jogosulatlan kiadások, és nem a projektből finanszírozzák az épület energiatakarékosá tételét, tehát a szigetelést, a tetőjavítást, a fűtés- és a villanyszerelést sem” – tette hozzá a városi hivatal építési, területfejlesztési és környezetvédelmi osztályának munkatársa.

Ezeket a költségeket a város eredetileg egy harmadik pályázatból szeretne volna fedezni, amely az energiahatékonyság növelésére vonatkozott volna, de az előrejelzések ellenére ez a pályázati felhívás még nem jelent meg. A felújítás összköltsége közel 1,6 millió eurót tesz ki. Ennek egy részét összesen 650 ezer euró értékben a két pályázatból fedezik, a fennmaradó 980 ezer eurót kellene a városnak saját költségből vagy más forrásokból biztosítani. (ik)

Növekvő érdeklődés a bölcsőde iránt

Lassan, de fokozatosan növekszik a zselízi Mózeskosár bölcsődét látogató kisgyermek száma. Erről győződhettünk meg január közepén, amikor az intézményt üzemeltető zselízi református egyházközség nyílt napot tartott érdeklődő szülők és a nyilvánosság számára. A népszerűsítő eseményen a látogatók megtekinthették a bölcsőde felújított és korszerűen felszerelt termeit. Meggyőződhetek arról, hogy a gyermekekről mind szakmailag, mind

a felszereltség szempontjából magas színvonalon gondoskodnak a Mózeskosár falai közt.

A bölcsődét a magyar kormány óvodás és bölcsődefejlesztési programjának támogatásával alakították ki a Comenius Gimnázium egykori épületének felújításával. Itt kap majd helyet a szükséges ügyintézés végeztével az Sznf utcai épületből költöző Cimbora óvoda is.

A bölcsődét szeptember elején adták át, majd decemberben nyitották meg, tájékoztatott Révész Tibor tiszteletes. „Intézményünk az 1 és 3 év közötti kisgyermekeket várja. Decemberben egy gyermek látogatta, januártól 3-4 gyermektől gondoskodunk, és további szülők jeleztek, hogy amennyiben sikerül munkát vállalniuk, beíratják gyermeküket. Bár a létszám csak lassan növekszik, folyamatos az érdeklődés. A jó hír az, hogy az intézményünk 15 férőhelyes, hely van elég. Bár a Mózeskosár református bölcsőde, ez ne tévessze meg a szülőket,

minden gyermeket szívesen látunk” – tájékoztatt a zselízi lelkész. Fontos megjegyezni, hogy a beíratások nincsenek időponthoz kötve, mint az óvodában. Az érdeklődők bármikor dönthetnek úgy, hogy bölcsődébe adják gyermeküket.

A zselízi tiszteletes elmondta: az intézmény megnyitását megelőzően téves híresztelés látott napvilágot a bölcsődei ellátás pénzügyi vonzatáról, ami elbizonytalaníthatta a szülőket. „Igaz, hogy egy gyermek ellátásának havi költsége 350 euró. Am amennyiben a szülő munkába áll, állami támogatás jár erre a célra. Ennek összege 280 euró, így a szülői önrész csupán 70 euró havonta, ami igazán vállalható. A szülők által fizetett összeg szinte pontosan a havi étkeztetés költségeit fedezi.” Az állami támogatás a munka- és szociálisügyi hivatalban kell kérvényezni, az adminisztratív teendőket az intézmény üzemeltetői szívesen segítik. Bővebb tájékoztatást Révész Tibor tiszteletes ad a 0905 650 867-es telefonszámon. (ik)

mutatóira

Már 6800-nál is kevesebben vagyunk. Vagy nem?

Valamikor öt évvel ezelőtt, a 2015-ös év folyamán Zselíz lakosainak száma a 7000-es lélektani határ alá csökkent. Néhány éve már, hogy tapasztaljuk a lakosok számának csökkenését, hiszen pl. az ezredfordulón városunkban közel 7500-an éltek. Ezt követően már csak három alkalommal, 2001-ben, 2004-ben és 2009-ben növekedett, a többi évben csökkent a lélekszám. A népesség alakulásáról a *Zselíz város szociális szolgáltatásainak közösségi terve* elnevezésű stratégiai anyag elemző része tájékoztat.

Míg 2000 végén a városban 7487-en éltek, 2017 végén már csak 6876, 2018 végén 6798, 2019. december 31-én pedig 6767 volt a lakosok száma, tehát több mint 700-zal kevesebb, mint az ezredfordulón. Ha csak ezt az adatot vennénk alapul, azzal számolhatnánk, hogy a század végéig, tehát addig az időszakig, amíg az éppen most született gyerekek idősek lesznek, Zselíz lakosainak a száma közel a felére csökken. Szerencsére nem ilyen egyszerű a helyzet, mert a folyamatot különféle körülmények befolyásolják, melyek visszafordíthatják, vagy akár fel is gyorsíthatják.

A lakosok számának változását a születéseken és elhalálozásokon kívül a lakosok migrációja is befolyásolja. Míg az első tényező inkább a globális hatásoktól, pl. a gazdasági és a társadalom általános helyzetétől függ, a migrációt, tehát a be-, ill. elvándorlást inkább a helyi tényezők – pl. az életszínvonal, a munkalehetőségek – befolyásolják. Sajnos, egyelőre mindkét téren negatív az egyenlegünk. Az elmúlt évek pozitív történései – mint pl. az infrastruktúrába, a lakhatásba, a szolgáltatásokba, a munkahely-teremtésbe fektetett beruházások növekedése és a lakosok gazdasági

helyzetének javulása – talán lassíthatják, esetleg megállíthatják a népesség csökkenését. Arra azonban, hogy ez a lélekszám alakulásán visszatükröződjön, még néhány évet biztosan várni kell.

Vagy talán mégsem. Ha a fenti bekezdésben leírtakból indulunk ki, hogy a város népességét kizárólag a születések, elhalálozások, az állandó lakhelyre való be- és kijelentkezések száma befolyásolja, és összehasonlítjuk ezek eredményét a város számítástechnikai rendszerének adataival, bizonyos megmagyarázhatatlan divergenciát fedezhetünk fel a fenti tényezők által kiszámított eredmény és a hivatalos lakosságszám között. A hivatalos adatok szerint 2018-ban 6798 lakos élt Zselízen, egy évvel később 31 fővel kevesebb, tehát 6767. Ugyanakkor a rendszer arról is tájékoztat, hogy a múlt év során a lakosság számát befolyásoló mind a négy tényező pozitív változást mutatott. Miről is van szó? Növekedett a született gyermekek száma (60, ezzel szemben 2018-ban 57). Egyúttal csökkent az elhalálozások száma a 2018-as 90-ről 76-ra. A lakossági migráció terén szintén pozitív változások voltak tapasztalhatók: a beköltözők száma növekedett (98, ezzel szemben 2018-ban: 81), és csökkent az elköltözők száma (107, egy évvel korábban 140). Ha tehát növekedett az újszülöttek száma és a városba költözők száma, és emellett csökkent az elhalálozások és az elköltözők száma, ennek logikusan a lakosságszám növekedéséhez kellene vezetnie, mégpedig 67 fővel. A rendszer kilépő adatait azonban a városi hivatal alkalmazottjai nem tudják befolyásolni. A fentiek szerint ez azt jelentené, hogy az ország és a város gazdasági helyzetének javulása is már hatással van Zselíz lakosságának növekedésére.

	2018	2019	
születések	57	60	+3
elhalálozások	90	76	+14
beköltöztek	81	98	+17
elköltöztek	140	107	+33
lakosságszám - hivatalosan	6798	6767	
lakosságszám - kiszámítva		6865	

Szerencsére jövőre népszámlálás lesz, így az adatok feldolgozását követően pontosan tudni fogjuk, mi is a helyzet. *Levicky László*

Több a nő, de tavaly több fiú született

↳

és továbbra is a nők vannak számbeli fölényben. A 6767 lakos közül 3572 nő, és 3195 férfi élt Zselízen. A 60 újszülött közül azonban, hasonlóan a 2018-as évhez, több volt a fiú, az arány 32:28 volt. A 2019-es év leggyakoribb zselízi fiúneve Dominik volt, amely három alkalommal fordult elő, ugyancsak ennyi lány kapta a Sára nevet. Két-két gyermek kapta az Ema, a Nina és a Péter nevet. Ezúttal is a hagyományos nevek voltak túlsúlyban, bár sok, korábban elterjedt név egyáltalán nem fordult tavaly elő, pl. a József, a János, a László és az István vagy a lánynevek közül a Jana, a Mária vagy az Éva. Egzotikus nevekből csak néhány akadt az év során, pl. az Amin vagy a Zian.

(ik)

Rok	Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok	Rok	Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok
stav k 31.12.2000	7487	3965	3522	*	stav k 31.12.2009	7374	3850	3524	-113
stav k 31.12.2001	7496	3970	3526	9	stav k 31.12.2010	7258	3821	3437	-229
stav k 31.12.2002	7485	3954	3531	-2	stav k 31.12.2011	7199	3783	3416	-288
stav k 31.12.2003	7473	3948	3525	-14	stav k 31.12.2012	7184	3783	3401	-303
stav k 31.12.2004	7481	3958	3523	-6	stav k 31.12.2013	7149	3762	3387	-338
stav k 31.12.2005	7399	3898	3501	-88	stav k 31.12.2014	7090	3732	3358	-397
stav k 31.12.2006	7397	3897	3500	-90	stav k 31.12.2015	7014	3693	3321	-473
stav k 31.12.2007	7375	3888	3487	-112	stav k 31.12.2016	6972	3662	3310	-515
stav k 31.12.2008	7362	3888	3474	-125	stav k 31.12.2017	6876	3617	3259	-611

A népesség alakulásáról a Zselíz város szociális szolgáltatásainak közösségi terve elnevezésű stratégiai anyag elemző része tájékoztat.

(forrás: Zselízi Városi Hivatal)

Pillantás a kerület és a város demográfiai

Tartósan csökken Nyitra megye lakosainak száma

A Nyitrai kerületnek 2018-ban 676 672 lakosa volt, egy év leforgása alatt a lakosok száma 2020-szal csökkent. Ezer nőre 949 férfi jutott, tehát a nők száma valamivel több (347 194), mint a férfiaké.

Mint ahogy néhány évvel korábban, 2018-ban is a lakosság természetes csökkenését jegyezték fel (-1722 személy). Többen haltak meg, mint ahány gyermek született. A migráció is negatív hatással van a kerület lakossága számának alakulására (-298 személy), mert a megye területéről 3795 ember költözött el, viszont csak 3497-en költöztek ide.

„Nyitra megye lakosainak száma csökken,

Vývoj počtu obyvateľov Nitrianskeho kraja k 31.12. (zdroj údajov ŠÚ SR)

az utóbbi évtizedben a lakosok száma közel 30 ezerrel lett kevesebb” – ismertette Renáta Dušová, a nyitrai statisztikai hivatal igazgatója a tényállást.

A Nyitrai kerületben 354 község található,

melyek közül 15 van városi rangban. A városokban 304 294 lakos élt, ami a kerület népességének 45 százaléka. A kerület területe 6344 km², népsűrűsége 107 lakos/km².

Tovább emelkedik az elsőszülő nők átlagéletkora

2018-ban a Nyitrai kerületben 6018 gyermek született (az élve születettek száma), ami 213-mal kevesebb, mint 2017-ben. Közülük 3083 fiú és 2935 lány volt. Az első gyermeküket

szülő nők átlagéletkora 28,23 év volt, a korábbi évvel összehasonlítva ez a szám 0,15 évvel nőtt.

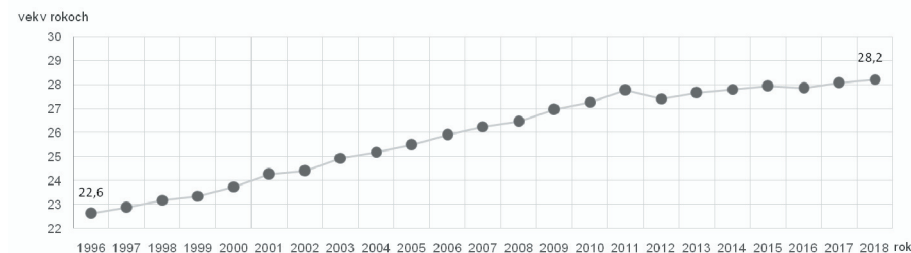
Ezer lakosra számítva a legtöbb gyermek a Nyitrai járásban (10,60), a legkevesebb az

Érsekújvári járásban (7,76) született.

A megszületett gyermekek családi állapotának szerkezetében csökkent a házasságban született gyermekek száma – 3281 gyermek, ami a kerületben született gyermekek 54,4 százalékát teszi ki.

A kerületben 7740 ember halt meg, ami a halandóság nagy mértékét mutatja, hiszen ezer lakosra 11,43 személyt jelent. A hét járás közül a halandóság az Érsekújvári (12,26) és a Komáromi járásban (12,08) volt a legmagasabb, a Nyitrai (10,46) és a Tapolcsányi járásban (10,76) pedig a legalacsonyabb. A természetes szaporulat hosszú távon csökkenő tendenciát mutat.

Priemerný vek živorodičky - prvoroďičky v Nitrianskom kraji (zdroj údajov ŠÚ SR)

Egy házasság átlagosan 15,6 évig tartott

Az SZK statisztikai hivatalának adatai szerint 2017-ben a Nyitrai kerületben 3684 házasságkötés történt, ami 261-gyel több, mint az azt megelőző évben. A nyers házassági arányszám (az év közepén mért népesség ezer főre jutó házasságkötéseinek száma) 5,42‰ volt, ami a 2016-os évhez képest 0,4 százalékpontos emelkedést jelentett.

A házassági szándékot leginkább a jegyesek kora szerinti házasságkötések számával tudjuk kifejezni. Folytatódik a házasságra lépők átlagos életkorának emelkedése mind a férfiak, mind pedig a nők körében. A vizsgált időszakban a férfiak átlagosan 34,88, a nők 31,87 éves korukban házasodtak. Házasságon kívül az élve született gyermekek 46,6%-a jött világra.

Az ezer lakosra jutó házasságkötések aránya a Tapolcsányi járásban volt a legmagasabb (5,79), a Vágsellyei járásban a legalacsonyabb (5,04). A házasságra lépők életkora szerint a legidősebb vőlegények a Komáromi járásban voltak (36,03 év), a legfiatalabb korban a Nyitrai járásban élő férfiak házasodtak (34,23

év). A menyasszonyok is a Komáromi járásban házasodtak a legmagasabb átlagéletkorban (33,27 év), a legfiatalabb korú menyasszonyok az Aranyosmaróti járásban léptek házasságra (31,15 év).

A válás a házasság törvényes megszűnésének módja. A 2017-es évben 1300 válást jegyeztek fel a kerületben, ami 29-cel kevesebb, mint egy évvel korábban. A nyers válási arányszám 1,91‰ volt. Száz házasságkötésre 35,29 válás jutott, ami hosszú távon is megelőzi az országos átlagot (30,72). A Nyitrai kerület járásainak összehasonlításában 100 házasságkötésre a legtöbb válás a Vágsellyei járásban (44,11), a legkevesebb az Aranyosmaróti járásban (28,77) jutott.

A házasság átlagos időtartama 15,6 év volt. 2017-ben az éppen elvált férfiak átlagos életkora 43,8, a váló nőké 40,9 év volt. A házasságok szétesésének leggyakoribb indokai mind a férfiak, mind a nők részéről a jellembeli, véleménybeli és érdeklődési eltérések voltak (54,3%). A férfiak esetében az egyéb indokok

A lakosok száma csak a Nyitrai járásban nőtt

2018 végén a kerület legnépesebb járása a Nyitrai volt 161,4 ezer lakossal (az évközi szaporulat 0,03%-os), majd Érsekújvár következett 139,4 ezer lakossal (miközben ott a népesség 0,5%-os csökkenése volt tapasztalható). A kerület további régióiban a következőképpen alakult a lakosság száma: Komáromi járás 101 923 lakos (0,4%-os csökkenés), Lévai járás 111 125 lakos (0,6%-os csökkenés), Vágsellyei járás 51 802 lakos (0,7%-os csökkenés), Tapolcsányi járás 70 316 lakos (0,4%-os csökkenés) és Aranyosmaróti járás 40 633 lakos (0,1%-os csökkenés). Minden járási székhelyen a lakosok számának csökkenését mutatták ki a 2017-es évvel összehasonlítva. A legszámottevőbb csökkenést Vágsellyén (1,5%), a legkisebbet Nyitrán (0,5%) jegyezték.

(22,4%), a hűtlenség (10,6%) és az alkoholizmus (5,4%) következett. A nők esetében az egyéb indokok 23%-ban voltak jelen, 10,2%-ban a bíróság nem mutatott ki vétkeiséget, a hűtlenség pedig 7,8%-ban szerepelt az okok közt.

Eva Rakovská, Szlovákia Statisztikai Hivatala, Nyitrai Kirendeltség

Januárban kezdődött a DOS társasház ablakainak cseréje

A lakók örömmel fogadták a beruházást, ám néhányan a segítségünket kérték: „Már alig vártuk az ablakcserét, vártuk, hogy szóljanak, mikor valósul meg. Ám váratlanul jöttek, és azt mondták, azonnal cserélik az ablakokat. Tudják, erre jobb felkészülni, elhúzni a bútort, hogy hozzáférjenek az ablakokhoz. Ők ugyan felajánlották a segítséget, az ilyen dolgokat azonban az ember inkább maga intézi. Érhető,

hogy nem lehet mindenkit külön tájékoztatni, de egy kis igyekezettel talán szólhattak volna néhány nappal korábban, hogy egyeztetni lehessen, és ne kelljen otthon ülnünk napokat vagy egy hétig.”

Haris Péter, a városi hivatal vagyongazdálkodási osztályvezetője: „A ablakcsere valóban hirtelen kezdődött, nem volt könnyű a lakosokkal egyeztetni arról, mely lakásokkal kezdjük,

melyekkel folytassuk, így néhányukat valóban meglepte a munkák kezdete. Az is szerepet játszott, hogy sokan nem tudták, mivel is jár az ablakcsere, milyen szabad helyet kell biztosítani a munkához, és az meddig tart. A

jövőben hasonló esetekben intenzívebben és korábban kommunikálunk majd a lakókkal.” Az DOS társasház ablakcseréje február végéig tart. (sh)

Beruházások közel 3,8 millió euróért

I→ városi utak felújítását 100 ezer euró értékben. Hitelből finanszírozzák a magyar alapiskola épületének bővítését 115

ezer euró értékben, a szolgáltatások házához vezető felhajtó építését 85 ezer euró értékben, a főtér átépítésének folytatását 75 ezer euróért, a Béke utcai nyilvános toalettet felújítását 40 ezer euróért, valamint a városi hivatal udvarának átalakítását 30 ezer euróért.

(ik)

Program	Akcia	Suma celkom	kód zdroja					
			46	43	41	52	111	
1 pódohospodárstvo	Nákup pozemkov							
	Spolu za program 1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Životné prostredie	Výstavba umovej steny	12 000,00	12 000,00					
	Cyklotrasy	1 241 307,56	62 540,38					1 178 767,18
	Nákup fekálneho vozidla	46 000,00			46 000,00			
	Projekt zachovanie biodiverzity	390 860,00		19 543,00				371 317,00
	Spolu za program 2	1 690 167,56	74 540,38	19 543,00	0,00	46 000,00	1 550 084,18	
3	PD cesta a parkoviská	0,00						
	PD kúpalisko	15 000,00				15 000,00		
	PD - zariadenie bez určenia	50 000,00				50 000,00		
	PD kultúry dom	0,00						
		65 000,00	0,00	0,00	0,00	65 000,00	0,00	
	Geodetické práce							
	Inžinierska činnosť	26 291,90		26 291,90				
	Priprava rozvojových projektov							
		26 291,90	0,00	26 291,90	0,00	0,00	0,00	
	Rekonštrukcia pam. Izby Fr. Schuberta	20 000,00	20 000,00					
Zhúženie energ. Náročnosti DOS	0,00							
	20 000,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
	Spolu za program 3	111 291,90	20 000,00	26 291,90	0,00	65 000,00	0,00	
4	Rekonštrukcia námestia Sv. Jakuba	75 000,00				75 000,00		
	Budovanie infraštruktúry ul. Poštová	0,00						
	Rekonštrukcia cesty vo dvore domu služieb	85 000,00				85 000,00		
	Verijné osvetlenie	14 500,00	14 500,00					
	Rozšírenie technickej mapy mesta	2 500,00	2 500,00					
	Rekonštrukcia telocvične T18	974 981,77				280 500,00	694 481,77	
	Dobudovanie kúpaliska	0,00						
	Vianočné osvetlenie	1 000,00	1 000,00					
	Rekonštrukcia ciest	100 000,00	100 000,00					
		1 252 981,77	118 000,00	0,00	0,00	440 500,00	694 481,77	
Hospodárstvo	Riešenie energetickej náročnosti budovy MsÚ	0,00						
	Rekonštrukcia fontány pri KD	7 000,00		7 000,00				
	Rekonštrukcia mestských toaliet	40 000,00				40 000,00		
	Rekonštrukcia dvora MsÚ	30 000,00				30 000,00		
	Výmena okien KD Svodov	13 000,00				13 000,00		
		90 000,00	0,00	7 000,00	0,00	83 000,00	0,00	
	Rekonštrukcia strechy ZŠ VJM	0,00						
Pristavba MŠ Mikula	344 129,00	153 464,00				190 665,00		
Učebne - projekt	166 877,96	13 153,36				153 724,60		
Rekonštrukcia dvora ZŠ VJM	10 000,00				10 000,00			
Pristavba ZŠ VJM	115 500,00				115 500,00			
Rekonštrukcia toaliet v malej budove ZŠ Mierová	10 842,26	10 842,26						
	647 349,22	177 459,62	0,00	0,00	125 500,00	344 389,60		
	Spolu	3 791 790,45	390 000,00	52 834,90	0,00	760 000,00	2 588 955,55	

Szökőév van, és a körülmények furcsa egybeesése nyomán az idei parlamenti választások a csupán négyévente előforduló szökőnapra, február 29-ére esnek. Bár sokan úgy gondolják, hogy a politika csupán úri huncutság, néha, időnként e téren is győzedelmeskedik az igazságosság, és néhányan viselkedésükhöz, tevékenységükhöz és életvitelükhöz méltó helyre (a szemetes dobozba) kerülnek. (foto: ik)

A könyvtár katalógusa hozzáférhető az interneten

Idén januártól már bárki – akár könyvtári tag, akár nem – böngészhet az interneten a városi könyvtár kötetének adatbázisában. A Zselízi Városi Könyvtár szolgáltatásai javításának keretében hozzáférhetővé tette Infogate online katalógusát, amelynek köszönhetően az olvasók kontójukon keresztül előjegyezhetnek dokumentumokat, figyelemmel kísérhetik kölcsönzéseik állapotát, és önkiszolgáló módon hosszabbíthatják meg bármikor a kölcsönzési határidőt.

Az online katalógus kezelése egyszerű. A tételek szerinti keresés minden felhasználó számára hozzáférhető. Elég beírni a keresett tétel valamelyik adatát, legyen az akár a könyv címe, szerzője, kulcsszava vagy egyéb paramétere. Az online katalógus felsorolja a találatokat, amelyek által azonnal megtudhatja, hogy a keresett tétel szerepel-e a könyvtár könyvvállományában, valamint hogy azonnal hozzáférhető-e, vagy valaki kikölcsönözte. A Városi Könyvtár online katalógusát az intézmény honlapján, a <http://www.kniznicazelizovce.wordpress.sk> honlapon az InfoGate – könyvkatalógus cím alatt találhatjuk meg. Az új szolgáltatással könyvtárunk újabb lépést tett az olvasók és a nyilvánosság felé való közeledésben.

A könyvtárban továbbra is elérhető szolgáltatás a másolás, nyomtatás és szkennelés, valamint a felhívások városi hangszóróban való közlése. Bővebb tájékoztatást szívesen adunk a 0905 712 839, 036/771 10 00 telefonszámokon.

Városi Könyvtár

Az önkormányzati ülések ezentúl a művelődési otthonban lesznek

A városi képviselő-testületi ülések megszokott színhelye immár hosszú évek óta a városi hivatal esketőterme. Néhány rendkívüli önkormányzati ülést a hivatal tárgyalótermében is tartottak, az alakuló üléseket pedig mindig a művelődési otthon nagytermében tartották. Ez – úgy tűnik – megváltozik.

„Azt akarom, hogy az önkormányzati üléseket a művelődési otthonban tartsuk, mint egykor. Nem is tudom pontosan, mikor és miért változott meg ez a szokás” – mondta Juhász András polgármester, majd hozzátett: „A jelenlegi állapot a városi hivatal alkalmazottjainak volt kényelmes, a változás után a lakosok számára lesz kényelmesebb, és meggyőződésem, hogy ennek köszönhetően megnő a testületi ülések látogatottsága.”

A képviselő-testületi ülések lebonyolítása szempontjából a művelődési otthon előnyei közé tartozik az épület akadálymentessége, hiszen az esketőterem a városi hivatal 1. emeletén van, és az új hangosítórendszer segítségével, amelyben minden résztvevő külön mikrofonnal rendelkezik, megoldható a nagyterem hangosítása is. (sh)

Pár szóra a polgármesterrel

A Városi Sportklubban megvalósuló változások célja a klub tevékenységét és jogállását összhangba hozni az aktuális jogkörnyezettel és átláthatóvá tenni a pénzügyi folyamatokat. A nyilvánosság körében olyan aggodalmak is jelen vannak, hogy amikor ezt sikerül elérni, már nem lesz, aki játsszon. Hogy egyszerűen az lesz a sorsa, mint a szabadidőközpontnak, amely esetében az volt az ígéret, hogy minden tevékenység tovább folytatódik, és végül mégsem lett így.

– Néhányan ezt így látják. Ami iránt volt érdeklődés, továbbra is működik. Az utolsó időben csak az oktatási igazolványokért végzett harcra volt szó. Volt ami duplán vagy kis hatékonysággal működött, például volt olyan szakkör, amelyet két gyermek látogatott. Majd amikor a 70-ezres költségvetésű szabadidőközpont megszűnt, kiderült, hogy az iskolák helyettesíteni tudják.

A szabadidőközpont minden szakkörét helyettesíteni tudják az iskolák?

– Minden a kereslet alapján működik, ami iránt van érdeklődés, továbbra is elérhető, azonban felszámoltuk a duplicitást. Az egészben elveszett a lényeg: a szabadidőközpont a szabadidőről szól. És a gyerekeknek a szünidőben van a legtöbb szabad idejük. De mit tegyünk, ha a tanárok is akkor pihennek, nekik is szükségük van a regenerációra. Mi bővítettük a nyári programokat, amelyeket a szabadidőközpont csak korlátozottan tudott

biztosítani. Sok szülő örömmel fogadta ezt. Ráadásul a szabadidőközpont csak a gyermekek számára kínált tevékenységet, a felnőtteknek nem. Szükséges lenni feljűk is nyitni, persze a felnőtteknek fizetniük kell. A fiatalok számára ingyenesek a sportterek.

A Városi Sportklub azonban polgári társulás...

– Az önkormányzatnak kötelessége törődni a kultúrával és a sporttal. Különösen a 15 éven aluli gyermekek esetében. Ezért is fontos a város és a sportklub kapcsolata. A város képes bizonyos tevékenységet dotációk formájában támogatni, ezért fontos, hogy átlátható legyenek a pénzügyi folyamatok, főleg, ha több forrásból finanszírozott tevékenységekről van szó. Ezért fontos, hogy a társulás átláthatóan működjön, világos legyen a tagság és a vezetőség közti viszony. Ez az új vezetőség feladata, amelynek mindenben a segítségére vagyunk, beleértve a város jogszabályainak szolgáltatásait is. A város átveszi a sportpálya fenntartását, ezen kívül minden úgy lesz, ahogy eddig.

Minden átszervezés aggodalmakkal és negatív visszajelzésekkel jár. Ezeket nyitottabb párbeszéddel lehetne megelőzni.

– A párbeszédhez két fél kell. Városunkban sok mindent csendben, a nyilvánosság háta mögött intéznek. Gyakran, amikor valamilyen változás van kilátásban, az emberek megsértődnek, ellenséges álláspontra helyezkednek. Mások nem mernek nyíltan beszélni. Kivel lehet ilyen helyzetben kommunikálni?

A város kedvezőtlen pénzügyi helyzetének megoldása érdekében növelni kellett a városi szervezetek hatékonyságát, e nélkül nem mozdultunk volna. Minden állapot azért maradt fent, mert valakinek így felel meg. És ha megváltoztatjuk, az illető érintve érzi magát. Aki bevételtől esik el, nem fog ujjongani, ez érthető. Minden ilyen intézkedéssel csökkentjük a város pénzügyi terhét, ugyanakkor nekem több ellenségem lesz. Így van ez.

Köszönöm a beszélgetést.

Števo Hečko

Röviden

- A zselízi magyar tannyelvű alapiskola tetőszerkezet-felújításának befejezése után a város legnagyobb beruházásai közé a kerékpárút-építés tartozik, amely éppen a végső fázisába került, a közlekedők biztonsága érdekében szükséges a szegélyek kiépítése.

- A városi hivatal felújítása véget ért, már csak a kerekesszékesek számára szolgáló emelőszerkezet felszerelése van hátra.

- Intenzíven dolgoznak a T18-as tornaterem felújításán. A munkák befejezése után a sporttevékenységek mellett kulturális rendezvények szervezésére is szolgál majd olyan esetekben, amikor a művelődési otthon kapacitása nem elégséges. A felújítás várhatóan márciusban ér véget.

- Az *Illegális hulladékkal terhelt területek szanálása* című pályázat keretében a szódóitemető és a római-katolikus templom közötti területet tavaly megtisztították, de a munkák tovább folytatódnak; a tervek szerint pihenőzónát alakítanak ki. Hasonló módon jött létre tavaly egy rekreációs és sportpark a Sári-patak és a lakótelep közti területen.

- Törségünk egyik legnagyobb környezetvédelmi problémája a Sári-patak állapota, amelynek a vízdotáció megcsappanása miatt csökken a szintje. A patakot mesterséges, Töréből és Nagysallóból eredő vízvezető csatornákkal táplálják. A csökkenő vízhozam a közeljövőben negatív hatással lehet a városi park fáira.

- A Sári-patakhoz részlegesen kötődik a fa- és bokorültetési pályázat is, amely esetében éppen a közbeszerzés folyik.

- A gammikolai óvoda felújításának és bővítésének pályázata rövid időn belül megvalósul, jelenleg a megismételt közbeszerzés folyik. A város támogatást nyert óvoda és bölcsőde létesítésére is a művészeti alapiskola jelenlegi székhelyének átépítésével, a munkák teljes finanszírozásáról a képviselő-testület legközelebbi ülésén esik szó.

- A város tervezi a stadion épületének hőszigetelését, a benyújtott pályázatot még nem bírálták el.

- Újabb lépések történtek a város egyik hosszú távú gondjának megoldására. Ismét benyújtották a csatornahálózat teljes kiépítésének projektjét, ezúttal a 2000 lakostól kevesebb települések számára kiírt pályázati körben.

- A tavaszi szünet február 17–21-én lesz a Nyitrai kerületben. Az utolsó tanítási nap a szünet előtt február 14-e, a szünidőt követően az iskolakezdés február 24-én lesz.

- Mindazoknak, akik még nem döntöttek, kinek adják szavazatukat a februári választásokon, de a többiek számára is hasznos lehet az INESS intézet kezdeményezése, amely összehasonlítja és pontozza a megválaszthatóság szempontjából releváns politikai erők programját. A témákra bontott összehasonlításokat az iness.sk honlapon találjuk.

Počet obyvateľov spolu	z toho ženy	z toho muži	prírastok úbytok
7374	3850	3524	-113
7258	3821	3437	-229
7199	3783	3416	-288
7184	3783	3401	-303
7149	3762	3387	-338
7090	3732	3358	-397
7014	3693	3321	-473
6972	3662	3310	-515

ZSELÍZI HÍRMONDÓ

93701@postbox.sk

Városi újság

2020/2, február, XXI. évfolyam

ára: 0,35 euró

Míg 2000 végén a városban 7487-en éltek, 2017 végén már csak 6876, 2018 végén 6798, 2019. december 31-én pedig 6767 volt a lakosok száma... Ha csak ezt vennénk alapul, azzal számolhatnánk, hogy a század végéig, tehát addig az időszakig, amíg az éppen most született gyerekek idősek lesznek, Zselíz lakosainak a száma közel a felére csökken. (Bővebben a 4-5. oldalon.)

Növekvő érdeklődés a bölcsőde iránt

„...A jó hír az, hogy az intézményünk 15 férőhelyes, hely van elég. Bár a Mózeskosár református bölcsőde, ez ne tévesse meg a szülőket, minden gyermeket szívesen látunk” – tájékoztatott a zselízi lelkész.

6

464 fát ültetnek

„...A Garam melletti kerékpárút mentén 57, a Samota-tónál 193, a szódói temetőnél 97, a kerékpárút Schubert utcai szakasza mellett 16, a Gesztenyefasoron pedig 101 fát ültetünk ki...”

7

Beruházások közel 3,8 millió euróért

A jelenleg folyó egyik legnagyobb városi beruházás a T18-as tornaterem felújítása. A csaknem 1 milliós beruházás várhatóan márciusban fejeződik be. (fotó: ik)

Az idei költségvetésben 3,8 millió eurónyi beruházásokkal számolnak. Ez több, mint amennyit az elmúlt évben terveztek, amikor több mint 3 millió euró értékben kerültek beruházások a költségvetésbe. Habár a valóság nem mindig felelt meg az előzetes elhatározásoknak, és néhány terv nem valósult meg, a tavalyi év beruházási szempontból igencsak aktív volt. Ha idén valóra válnak, a 2020-as év ebből a szempontból még jobban sikerülhet.

A beruházásokat javarészt pályázati forrásokból és az állami költségvetésből finanszírozzák. Ebből a forrásból a tervek szerint 2,58 millió euró áll rendelkezésre. Hitelből 760 ezer euró, a város tartalékalapjából 390 ezer euró, a város bevételeiből és vagyonának eladásából további 52 ezer euró jut idén beruházásokra.

Az idei évben a projektek költségeit tekintve a legjelentősebbek a már tavaly elkezdett beruházások: a kerékpárút-építés (1,24 millió euró), valamint a T18-as tornaterem felújítása (975 ezer euró). A biodiverzitás (biológiai sokféleség) megőrzését célzó projekt, amely a zöld infrastruktúra kiépítését, tehát fák és bokrok ültetését foglalja magában, is igen jelentősnek mondható, hiszen 390 ezer euró ráfordítással tervezik. A garammikolai óvoda épületét tavaly kellett volna felújítani és bővíteni, a megismételt közbeszerzés miatt azonban átcsúszott a 2020-as évbe, amikor részben pályázati forrásokból, részben pedig a város tartalékalapjának felhasználásával valósul meg, összesen 344 ezer euró értékben. A város saját forrásból, pontosabban a tartalékalapjából fedezi a

→3

Több a nő, de tavaly több fiú született

Tavalyelőtt a Zselízi Városi Hivatal lakosság-nyilvántartási statisztikái szerint 52 zselízi polgár született. 2018 végén a lakosok száma 6798 volt, ami az előző évhez képest 78 fős csökkenést jelent. A 6798 lakos többsége, 3585 nő volt, míg a férfiak száma 3213 volt. Érdekes, hogy a tavalyi évben született gyermekek nemének aránya nem felel meg ennek a kimutatásnak, hiszen sokkal több fiú született, mint lány.

Ami az újszülöttek nevét illeti, a 2018-as évben adott keresztnév alapján nem lehet egyértelműen kedvencekről beszélni, ugyanis az egyes keresztnév között nem voltak sokkal gyakoribbak a többinél. Am ha mégis ragaszkodnánk ehhez, akkor a Gabriel, ill. Gábor a nyerő, hiszen három alkalommal nevezték el ezen a néven fiukat a szülők. Két-két újszülött kapta a következő keresztnévket: Peter, Leo, Ema (ill. Emma), Mia, Karin és Dávid. A tavalyi évet egészében figyelembe véve megállapíthatjuk, hogy városunkban túlsúlyban vannak a hagyományos nevek, ám elég gyakran előfordulnak kevésbé gyakori, egzotikus nevek is. Néhány példa az utóbbira: Levi, Damien, Áron, de pl. a lánynevek közül a Melek vagy a Nathan fiúnév. Mivel már közel 15 éve nem Zselízen születnek a gyermekek, hiszen azóta nincs kórház városunkban, a gyerekek többsége a lévai szülészeten lát napvilágot. Így történt ez tavaly is, néhány kivételtől eltekintve, amikor Érsekújvár, Pozsony, Trencsén, Brünn vagy Graz szerepelt a születési hely rovatban.

A 2019-es évben városunk lakossága a hivatalos adat szerint tovább csökkent,

→5